

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugos-
laviji 80 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 v Cerkovni
račun: Ljubljana števil. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Politika SDS.

Popolna breznačelnost je prvo in vrhovno načelo samostojne demokratske stranke. Zato je njena politika brez vsake morale, pisanje njenega tiska neodkrito, njena taktika proračunana zgolj na varanje. Ni je ene javne zadeve, glede katere bi bilo stališče SDS pošteno in odkrito.

Bil je čas, ko se je SDS odevala v dinastičen plašč. Njeno časopisje se je cedilo najbolj hlapčevskega bizantinizma in denunciralo vse in vsakogar, da ni dovolj udan kraljevskega domu. Danes pa si je naredila SDS na glavo jakobinsko čepico, se postavlja v pozo branila ljudskih pravic proti »višjim silam«, ki da ogrožajo parlamentarizem, in uprizarja naravnost boljševiško gonjo zoper priznanje odškodnine sorodnikom naše kraljevske hiše. Katero stališče SDS je pravo, prejšnje ali zdajšnje?

Bil je čas, ko je SDS divjala zoper »prevratne elemente«, zagovarjala izjemne zakone in obznane, s katerimi so hoteli delavci v prid velekapitala oropati strokovne organizacijske svobode, delavstvo dolžila revolucionarnih namenov in zagovarjala stališče velekapitalizma v boju zoper socialne zahteve delavstva, danes se laska najekstremnejšim strujam v delavstvu, se igra revolucionarstvo in kar čedi simpatij do najskrajnejšega marksizma. Kaj je resnica?

Bil je čas, ko je SDS samega spoštovanja in obhujdanja stala pozor pred Mussolinijem. Fašizem se ji je zdel vzor državniške modrosti sedanjega časa. Šef SDS se je pustil častiti kot Duce jugoslovanske nacije. Tisk SDS je proslavljal diktaturo, smisel in skušal diskreditirati parlamentarizem, klical po »močni generalni roki«, ki da naj ukroti »subverzivno« demokracijo. Zagovarjal je fašistične oborožene organizacije v Jugoslaviji in ploskal njihovim krvavim ekspedicijam. Danes ni večjih branilcev demokracije kot so samostojni demokrati in »Jutro« se ne more dovolj izkričati za svobodo in enakost ter proti nasilju. Ljudstvo nima danes večjega prijatelja svojih pravic kakor je esdeesarski tisk. In vsak se sprašuje: Kdaj je lagala SDS, prej ali zdaj?

Bil je čas, ko nisi smel ziniti o avtonomiji, o samoodločbi ljudstva, o narodnih, kulturnih in gospodarskih pravicah Slovenije, da te ni SDS denuncirala kot separatista, rušitelja države, sovražnika Srbije in srbstva in klicala na vse strogo in neizprosno zakona. Pregarjali so ljudske župane, dali razpustiti občinske odbore in postavljali komisarije in gerente. Danes hočejo biti največji Slovenci, si lastijo zasluge za samoupravo, rohnijo proti komisarijatu na ljubljanskem magistratu, ki je njihove politike otrok, in se predstavljajo kot najhujše čuvanje ljudskih svobod. Kdaj so mislili res in kdaj javnost varali?

Bil je čas, ko so neizprosno bili za »red in rad«, slavili buržuazni družabni red, obsojali socialistični pokret, branili pridobitne kroge in kapitalistično produkcijo pred rdečo internacionalo, zagovarjali dividende in taktične, goreli za militarizem in imperijalizem ter rohnili zoper megle, defetistične in anacionalne pacifiste — bili so časi, ko so vsakega prijatelja narodnega sporazuma žigosali kot izdajca, danes skušajo biti ravnotako navdušeni kozmopoliti, so za povzdigo nižjih stanov in so odkrili svoje simpatije za proletarske želje in zahteve. Seveda previdno, da bodo ob pravem času lahko zopet okrenili svojo politično ladjo na desno, kadar bo potrebno.

Za SDS je vsako načelo, vsaka politična, pa tudi kulturna smer samo predmet barantanja. Je sicer zagrizeno protiverska, vendar pa tudi v tem oziru lahko naredi kompromise, če ji kaže. Sveto, neizpremenljivo, nepremakljivo ji ni nič. Edini njen princip je, če kaj nese, če je kaj kliki koristno ali ne, če se more oblast ohraniti na ta ali oni način: vseeno kako. »Kann schreiben links, kann schreiben rechts.« Za monarhijo in proti njej, za reakcijo in za revolucijo, za demokracijo ali za diktaturo, kakor je bolj dobičkonosno. Ni čuda, če tudi pošteti liberalci za SDS ne marajo in če razun par vaških in trških magnatov nima nikogar več za seboj. SDS je postala prava religiozna pagana — politična vera zaostalih, ki jih vodi s »svobodomiselnimi« načeli za nos mala družba.

VRNITEV CERKVENIH POSESTEV NA ČESKEM.

v Praga, 22. jul. (Izv.) »Narodni List« poroča, da bodo bivša posestva nadškofa Černochova v kratkem izročena slovaškim in češkim škofom. Posestva, ki je vredno pol milijarde Kč, ne bodo parcelirali.

Razdvojenost v demokratski stranki traja dalje.

r Belgrad, 22. julija. (Izv.) Pomiritev, ki se je sklenila med Davidovičem in njegovimi prijatelji na eni strani ter demokratskimi ministri na drugi strani, bo vsekakor trajala nekoliko dalje, ker je jasno, kakor smo poudarili, da do formalnega preloma med obema skupinama med volivno borbo ne more priti. Prelom bi lahko prišel do izraza šele takrat, kadar bodo zastopniki obeh skupin v polni funkciji, to je v narodni skupščini. Očitno je, da nobena skupina ne misli odstopiti od dosedanje politike. Davidovič je zvečer odpotoval v Skopje. Prčakovati je, da bo pri tej priliki dal duška nad zadržanjem predsednika vlade, kakor tudi nad nastopanjem demokratskih ministrov v vladi, v govorih, ki jih pripravila za Skopje in po drugih mestih južne Srbije. Demokratski ministri sami so o tem popolnoma prepričani in v zasebnih razgovorih izjavljajo, da se jim tekom včerajšnjega dne ni posrečilo pripraviti Davidoviča do tega, da se ne bi vmešaval v posle vlade, marveč polno odgovornost za delo prepustil demokratskim ministrom, katere je delegiral v vlado glavni odbor. In zato nosijo ne samo polno odgovornost za sebe, marveč tudi za vlado. Z ozirom na Davidovičevo trdovratnost ne

vidijo demokratski ministri drugega izhoda, kakor da se začeta vojna nadaljuje in da pride do izraza tako, da se gleda pri kandidaturah na to, kakšni ljudje se volijo. Radikali s svoje strani so mnenja, da je to stanje pri demokratih nevzdržno in da bodo ministri sami v slučaju, če bi Davidovič svoje delo nadaljeval, morali odločno nastopiti in zavzeti povsem drugačno stališče, kakor dosedaj. Danes dopoldne se je vršila v zunanjem ministstvu konferenca, kateri so prisostvovali vsi demokratski ministri in dr. Spaho, ki se je vrnil iz Sarajeva. Na tej konferenci je prišlo do sporazuma za nadaljnji nastop in nadaljnje zadržanje. O svojem sklepu so ministri obvestili Vukičevića. Popoldne se je vršila seja vlade, na kateri so poleg resornih zadev razpravljali tudi o čisto političnih vprašanjih v zvezi s poslednjimi dogodki in z akcijo, ki jo je vlada podvela. Predsednik vlade in notranji minister Vukičević je obvestil vlado o razpisu, ki ga je poslal velikim županom, ki najbolj dokazuje, da vlada želi svobodne volitve. Odgovornost za posamezne dogodke v posameznih pokrajinah naj ne padejo na vlado, marveč na podrejene organe.

Predsednik vlade za svobodne volitve.

r Belgrad, 22. julija. (Izv.) Notranji minister Vukičević je danes izdal na vse vel. župane sledeč razpis:

»V zvezi z mojimi razpisom od 21. aprila 1927. K. št. 1106 smatram za svojo dolžnost, da Vas še enkrat opozorim na tanačno in vestno delo tako Vaših, kakor ostalih Vam podrejenih organov ob priliki bližnjih volitev.

Kot predsednik volivne vlade in kot notranji minister sem zakonsko in moralno odgovoren za Vaše delo. Zato želim, da se uprava izvršuje v smeri danih naredb. Ona sestoji izključno v tem, da se ljudstvu nudi popolno možnost, svobodno izraziti svojo voljo 11. septembra. Tega dne bodo državljani naše kraljevine izvršili svoje naloge, ki spada med najvažnejše, da oddajo glas tistim ljudem, ki bodo uživali njih zaupanje.

Povsem razumljivo je, da se v takšnem trenutku ljudstvo nahaja v težki preizkušnji. Mnoge dosedanje volitve nam to resnico potrjujejo. Z ene strani kandidati za poslance, z druge strani volivna masa, vršijo tako neželjen in neupravičen vpliv na oblasti, da je potrebno imeti visoko pojmovanje o dolžnostih in čutiti polno hladnokrvnost, da ostanejo zastopniki oblasti na dostojni višini. Kljub temu pa jaz verujem, da je naše politično osebo prežeto istega čuvstva in misli, kot jaz tako glede spoštovanja zakonov, kakor glede spoštovanja političnega prepričanja vsakogar. Vendar je bilo potrebno naglasiti, da bom poleg sedanjih naredb takoj po izvršenih volitvah izdal nalog, da v smislu čl. 116 zakona o volitvi narodnih poslancev v narodno skupščino najhitreje vložijo tožbo proti krivcem, kakor določa odd. X. omenjenega zakona.

Poleg zakonske dolžnosti pa obstoja za Vas še moralna dolžnost. Kot zastopnik kra-

ljeve vlade ste dolžni, da najbolj pomirljivo delujete na razplamete strankarske strasti. Dalje, da onemogočite prepire in spopade kakršnekoli vrste in da greste v tem do skrajne meje, celo tako daleč, da se vaše pomirljivost ne bi tolmačila kot slabost in da ne bi avtoriteta zakona izgubila svoje moči v očeh zainteresiranih strank.

Brezvestni agitaciji se postavite po robu z vsemi zakonitimimi sredstvi. Treba je poznati meje, do katerih smeta posameznik in stranka. Prekoračitev te meje bi pomenjalo odkriti protidržavno propagando. Proti takšni akciji so dovoljena vsa zakonska sredstva. V takih razmerah bi značila politična malodušnost javen zločin nasproti domovini.

Posebno opozarjam na agitacijo, ki bi bila v zvezi z imenom Nj. V. kralja. Dosedaj se je zelo pogosto agitiralo z njegovo vzvišeno osebo. Na ta način je prišla krona iz nepristopne višine v vrtnec vsakodnevnih političnih borbe. Ta kazniva in obsojanja vredna agitacija je napravila v vrstah volivcev zmešnjave in v temelju vplivala na spremembo njihovega prepričanja. Taki agitaciji takoj napravite konec, ker spada med najbistvenejše državne potrebe držati krono stalno nad posameznikom in strankami, pri tem pa držati tisto veliko in močno avtoriteto, ki je toliko doprinesla k ustvaritvi naših nacionalnih dobrin. Stojim na stališču stroge zakonitosti. Navdihnjeni smo z mislijo čiste demokracije izražanja na temelju splošne, tajne in neposredne volivne pravice. Zato nisem mogel opustiti te prilike, da Vas ne bi opozoril na zakonske predpise, kakor tudi na Vaše dolžnosti kot najizrazitejših zastopnikov kraljeve vlade v oblasteh.

Prejem teh odredb mi potrdite z obratno pošto.

Kralj Ferdinand na mrtvaškem odru.

v Bukarešt, 22. julija. (Izv.) Od 8 zjutraj dalje vlada velika gneča pred kraljevim dvorcem, ker vse hiti, da bi izkazalo zadnjo čast pokojnemu kralju. Množica potrpežljivo čaka, da spuščajo posamezne skupine v zlato dvorano kraljevega dvorca, kjer leži na mrtvaškem odru kraljevo truplo. Naval je že tako velik, da morajo posamezniki čakati po dve uri, predno pridejo na vrsto, čeravno je vsako postajanje pri krsti nedovoljeno in se množice polagoma pomikajo mimo mrtvaškega odra skozi dvorane. Dvorana je vsa preoblečena v črne zastave in spremenjena v palmov gaj. Kralj leži, do prsi zakrit s črnim zagrinjalom, v uniformi lovškega polka. Dvorana je polna vencev, razpostavljeni so znaki kraljevske časti in odlikovanja. Častniki kraljeve garde drže častno stražo in stoje ob krsti, kakor kamniti stražniki. Obisk bo dovoljen čeli dan.

v Bukarešt, 22. julija. (Izv.) Veliko presečenost je izzvalo, ker je proti pričakovanju kraljevo truplo oblečeno v uniformo konjeniškega generala. Prvotno je bilo naznanjeno,

da bo kralj oblečen v uniformo lovškega polka. Dvorski krogi so dali k temu sledeče pojasnilo: Ko so ob pol 8 hoteli položiti kralja na mrtvaški oder, je nek komornik prinesel listek, ki ga je dobil v žepu kraljeve lovške uniforme. Na tem listku je stalo napisano: »Ko bom umrl, me oblecite v obleko konjeniškega generala.«

Prihod kralja Aleksandra.

v Bukarešt, 22. julija. (Izv.) Nocoj pride v Bukarešt jugoslovanski kralj Aleksander. V soboto pa pride prince Lohengrün in bivši grški kralj. Dr. Beneš se pogreba romunskega kralja ne bo mogel udeležiti.

Prince Karol.

v Bukarešt, 22. julija. (Izv.) Prince Karol je pisal svoji sestri pismo, v katerem jo prosi, naj položi na krsto šopek belih rož kot znamenje njegove čiste ljubezni do očeta. Regent-ski svet prosi za dovoljenje, da bi se smel udeležiti žalnih slovenosti v romunski cerkvi v Parizu. To so mu dovolili.

v Pariz, 22. julija. (Izv.) Pariški časnikarji so imeli razgovor z neko odlično osebnostjo iz najžejše okolice prince Karola, katere ime na pa ne navajajo. Ta oseba je izjavila, da prince Karol zaenkrat odločno odklanja vsakršne izjave. Na svojo prošnjo, da mu regent-ski svet dovoli prisostvovati očetovemu pogrebu, ni prejel še nikakega odgovora. »Matine« sklepa iz te izjave, da namerava prince Karol slejkoprej nastopiti s svojimi zahtevami po romunskem prestolu in da te misli še ni opustil.

v Pariz, 22. julija. (Izv.) Prince Karol je danes sprejel brzojavko svoje matere, katero je prosil, naj posreduje pri regentskem svetu, da se mu dovoli udeležba pri pogrebu. Odgovor je popolnoma negativen.

Bolgarski odmevi.

v Solija, 22. julija. (Izv.) Bolgarsko časopisje se prijazno spominja pokojnega kralja Ferdinanda in splošno prevladuje prepričanje, da bo notranji položaj ostal popolnoma miren. »Demokratičeski Zgovor« piše, da je sedanja romunska vlada dovolj močna, da bo vzdržala mir in red. Dalekosežnost regentskega sveta, ki je dosegel odstranitev Averescuja in Stirbeya, se da uvideti šele sedaj.

Proslava Poincarejevega jubileja.

v Pariz, 22. jul. (Izv.) Pariško časopisje posveča danes svoje članke jubileju enoletnega obstoja Poincarejeve vlade. Vlada praznuje ta dan na zelo diskreten način in je bil prirejen samo intimen zajtrk. Tega zajtrka se je udeležil tudi Briand, ki je že popolnoma ozdravil od svoje bolezni. Združenje bivših vojakov mu je izročilo odlikovanje za njegove zasluge v prizadevanju za mir. Ta jubilej je še posebno pomemben, ker je istočasno preteklo 40 let, odkar je Poincare stopil v politično areno. Časopisje porablja to priliko, da slavi Poincareja kot največjega francoskega državnik. O njegovem političnem udejstovanju poročajo sledeče podatke: 26 let star je postal član generalnega sveta. V sedemindvajsetem letu poslanec, v trinidesetem minister, v trinštiridesetem senator, v enainpetdesetem ministrski predsednik in v dvaindesetem letu predsednik republike. Kot ministrski predsednik in predsednik republike je skozi štirinajst let vodil usodo Francije. Poincare ni nikdar izbraljal izročene mu zaupanja in v zadnjih letih se mu ima Francija zopet zahvaliti, da jo je dvignil iz položaja, katerega so največji optimisti označevali kot zelo težkega. Veliko bo moral še izvesti, toda glavne dele je že dokončal. »Echo de Paris« poudarja, da je obvaroval Francijo pred prevratnimi načrti levičarjev. Poincare ne bo pod nobenim pogojem koncil pred demagogičnimi gesli in obdržal vlado še nadalje. »Populaire« pravi ob tej priliki, da bo Poincarejeva vlada obstajala samo še nekaj mesecev, nato pa bo Francija zopet lahko svobodneje zadihala. Herriot in Painleve pa bosta morala potem položiti račun radi svojega izdajstva.

v Pariz, 22. jul. (Izv.) Ministrski svet se je danes sestal v Elizejski palači na sejo pod predsedstvom Doumerguea. Briand je imel referat o sedanjem položaju zunanjepolitičnih dogodkov. Po seji so se podali ministri v eno izmed odličnih restavracij, kjer je bil prirejen svečan zajtrk v proslavitev enoletnega obstoja sedanje vlade. Barthou je izročil Poincareju spominsko odlikovanje, luksurično vezano originalno izdajo romana francoskega pisatelja Floersa. Poincare se je ginjen zahvalil in zagotovil ministre, da bo še nadalje delal v procvit Francije.

Benešev odgovor lordu Rothermerju.

v Praga, 22. jul. (Izv.) Dr. Beneš je poslal lordu Rothermerju odgovor na njegovo pismo, v katerem se mu zahvaljuje za njegove laskave besede o njegovi osebi. Opozarja pa ga na sledeče: Prvič nisem rabil izrazov, kakor jih vi citirate v svojem pismu. To ste ali napačno razumeli ali pa vam je bilo napačno sporočeno. Drugič se glede nadaljnjih trditve ne morem spuščati v nikako diskusijo, ker kot uradna oseba ne morem tako svobodno govoriti, kot to lahko storite vi. Moje besede, kol zunanega ministra, bi utegnile biti marsikomu neugodne. Radi tega razloga se ne spuščam v nadaljnji razgovor. Tretjič so vaše informacije o položaju narodnih manjšin v naši državi netočne, da ne rečem, nepravilne.

Škodljivka slovenske dežele.

S poletnega zasedanja odhajata slovenski oblasni skupščini z velikim zadoščenjem in zavestjo, da sta zopet podali najodločnejše dokaze, v kako popolni meri zaslužita zaupanje in podporo slovenskega naroda.

Zlasti večina SLS v obeh skupščinah in oba oblastna odbora sta pokazala naravnost nepričakovane uspehe, ki smoteno vodijo naše oblastno gospodarstvo in politiko naše ožje domovine v boljše dobo povzdige in napredka. Ponosni smo Slovenci na to delo, ponosni, da naši oblastni samoupravi hodita v vedno večji razdalji pred vsemi drugimi oblastmi v državi, tako da sta vzor oblastnega samoupravnega dela v Jugoslaviji sploh.

Zlasti v ljubljanski skupščini so se te dni odigrali važni dogodki in so se položile trajne osnove za gospodarski napredek samouprave sploh. Z veseljem in ponosom bo gledala SLS na te uspehe svojih poslancev, ki dostojno nadaljujejo slavne tradicije stranke.

Zdaj se pa ozmimo na listo stranke, ki je ne po naši krivdi, tudi ne po krivdi naših samoupravnih predstavnikov — vrgla senco na te dni. Dočim je ostali del opozicije pri tem zasedanju, ki je imelo opraviti z izključno gospodarskimi vprašanji, večkrat pokazal dobro voljo, da pomaga, sodeluje in razumeva težko pa hvaležno nalogo večine, je SDS ostala zvesta sama sebi v razdiranju in popolnem nerazumevanju koristi slovenske dežele.

SDS je dobila v tem zasedanju nov pečat stranke, ki je zagrizena škodljivka naše dežele. Strašno so učinkovale na slovensko javnost striktno ugotovitve poslancev dr. Adlešiča in dr. Breclja. Na neprestana izživanja in naganjanja poslancev SDS je dr. Adlešič ugotovil, da je SDS našo deželo spravila ob lasten denarni zavod in bivšo lepo cvetočo Deželno banko iz javnega zavoda izpremenila v privatni. Slovenski javnosti je znana prelevitev Deželne banke v Hipotekarno, ki so jo bili zasedli sami pristaši SDS. Kolikor tozadevne gospodarske sposobnosti SDS širši javnosti še niso znane, bodo po sili razmer itak kmalu. Danes nas zanima le to, da SDS nosi odgovornost, da je kranjska dežela svojo banko izgubila, da ji je bila odvzeta po prisilo esdeesarskih metodah.

Druga zadeva, ki je sedem let čakala, da se javno ožigosa, so esdeesarske nacionalizacije. Oblastni odbornik dr. Adlešič je storil veliko uslugo častni slovenskega imena, da je na najmerodajnejšem mestu ugotovil, da »nacionalizacije«, kakor jih je izvrševala SDS, ne preneso kritike zgodovine. Zato je vsak Slovenec hvaležen dr. Adlešiču, da je ugotovil, da naš narod ne prevzame in ne nosi nobene odgovornosti za te posle, da se nobena druga slovenska politična ali kakršnakoli organizacija teh stvari ni sodelovala, da so zadeve kot ljubljanski »Kazino« in »Celjski dom« izključno dela SDS in da ta dela z vsem, kar jih spremlja, padejo izključno samo na račun te slavne družbe.

Tretja senzacija dneva pa je bila, ko je načelnik kluba oblastnih poslancev SLS dr. Breclj poslevočemu podnačelniku SDS dr. Dinku Pucu v obraz ugotovil pred vso skupščino in javnostjo, da je ta oblastni poslanec hodil okoli ljubljanskih Nemcev in jih pregovarjal, naj ne pristanejo na to, da bi ljubljanska oblast dobila mesto bivše deželne banke, ki jo je zapravila SDS, drug zavod za svoje gospodarstvo. Ugotovimo, da je dr. Dinko Puc na ta hudi očitek molčal in da tudi g. dr. Kramer ni imel v tem oziru nobene besede za svojega tovariša.

Naj volivci SDS razmišljajo, ali je to v skladu z interesi javnega zastopstva, v katero so poslali svoje poslance, ali ne. Ostala slovenska javnost pa ima ponovno priliko ugotoviti, kako se SDS po eni strani gerira kot zagovornica oblastne skupščine in njenega pozitivnega dela v prid dežele, po drugi pa je delala na to, da bi naša oblast ne prišla do lastnega denarnega zavoda, ki bo imel nalogo postaviti oblastno gospodarstvo na trdne noge, podpreti naše javnopravne korporacije ter začeti z melioracijskimi deli. SDS je s tem zopet dokazala, da je — SDS.

Zlo rodi zlo. Ta neizpremenljivi zakon se na SDS neusmiljeno uveljavlja. Iz oblastne skupščine izhaja ta stranka z novimi smrtnimi ranami, ki si jih je sama s svojim početjem zadala neposredno pred volitvami v narodno skupščino in mestni zastop ljubljanski. Pred volivci se bo lahko predstavila kot največja škodljivka slovenske dežele in dobila na to edino primerni odgovor.

Razcep med opozicijo v ljublj. oblastni skupščini.

Nasprotje, ki je nastalo po razbitju pogajanj med SKS in SDS za napredni blok, se je pokazalo tudi v oblastni skupščini. Na večrajšnji, zlasti pa še na predvečerašnji seji obl. skupščine, se je določno pokazalo veliko nasprotje med poslanci SKS in SDS. Med tem ko je SKS krenila na drugo boljše pot konstruktivnega dela in se pridružila prizadevanjem večine za dobrobit oblasti, so pa ostali naši samostojni demokrati odkriti stari nasprotniki ljudstva. Povsod, kjer le morejo, nasprotujejo težavnemu delu večine. Njih dvoletno postopanje, zlasti glede Kranjske hranilnice, je odvrnilo od njih ne samo poslance

SKS, ampak tudi socialističnega poslanca Si-tarja. Tudi on je pozdravil ustanovitev oblastnega denarnega zavoda in glasoval skupno s SKS za predlog večine. Zadnji dve seji obl. skupščine sta pokazali, da samostojnih demokratov niti njihovi dosednji zavezniki ne marajo več. Vse kaže, da bodo v prihodnji skupščini ljubljanske oblasti radi svojega razdiralnega dela in demagoškega nastopanja osamljeni.

Poslanec Umnik zaboljšanje prometa v kranjskem okraju.

Poslanec Umnik in tovariši so glede podpore občini Senčur, okraj Kranj, v svrhu novega betonskega mostu na Visokem čez reko Kokro vložili v oblastni skupščini sledeči predlog:

V občini Senčur je zadnja poplava iz Kokriške doline odnesla tudi občinski most na Visokem čez reko Kokro, kateri je vezal predoseljsko občino ter dajal možnost za obdelavo polja onstran globoke Kokriške struje. Ker je most neobhodno potreben, občina gradi novi betonski most, ki bo stal nad 50.000 Din. Nima pa za to potrebnega kredita. Zato podpisani poslanci predlagamo, da se oblastnemu odboru naroči, da da iz tozadevne postavke proračuna primerno podporo za postavitev novega mostu.

V zadevi sprejema občinske ceste Bašelj, Zablje, Sp. Bela, med deželne ceste II. vrste je stavil poslanec Umnik naslednji predlog:

Od okrajne ceste Tržič, Bašelj, Predvor v okraju Kranj pelje občinska cesta skozi vas Zablje do Sp. Bele, koder pelje zopet okrajna cesta v Kranj. Torej je ta občinska cesta nekaka vezalka dveh okrajnih cest, za krajevni promet zelo važna v dolžini le 2590 m. Zato predlagamo, da se ugodi že večletni želji in potrebi ljudstva, ter omenjeno občinsko cesto sprejme med okrajne ceste II. razreda.

Poslanca Planina in Uršič za most v Železnikih.

Poslanca Planina in Uršič sta oblastni skupščini izročila sledeči predlog:

V občini Železniki, okrajna izpostava Skofja loka je po povodnji poškodovan most, ki je tudi vsled premale odprtine neprimeren, zato gradi občina nov železo-betonski most. Ker je pa v občini večina revnih davkoplačevalcev, zato predlagamo, da da oblastni odbor iz tozadevne postavke proračuna primerno podporo.

Kongres kat. nar. dijaštva v Splitu.

Split, 22. julija. (Izv.) Danes dopoldne se je tu začel kongres kat. nar. dijaštva in Jug. kat. dijaške lige. Kongresa se udeležuje 450 dijakov. Otvoritvi je prisostvovalo okoli 500 oseb. Kongres se vrši v splitskem gledališču. Kongres je pozdravil v imenu jugosl. episkopata splitski škof dr. Bonefatič. Z Velehrada na Češkem so poslali pozdrave kongresu zagrebški nadškof dr. Bauer, olomuški nadškof dr. Brezan, nadškof dr. Szeptycki in križevski škof dr. Njarady. V imenu slovenskih akademikov je pozdravil kongres akademik Veble. Dopoldne sta se vršili dve predavanji, popoldne se je delo kongresa nadaljevalo. Kongres bo trajal še jutri in pojutrišnjem.

Šhodi SLS

Šhodi narodnega poslanca g. dr. Jakoba Hodžarja. Narodni poslanec gospod dr. Jakob Hodžar ima jutri v nedeljo, dne 24. julija t. l., po ranem sv. opravilu javen politični shod pri Sv. Jurju ob Taboru, po popoldanski službi božji pa govori na javnem volivnem shodu pri Sv. Petru v Savinjski dolini. Sodelujočniki udeležite se shodov v obilnem številu.

Volivno gibanje.

Zagreb, 22. julija. (Izv.) Dne 20. t. m. je vložila HPS svojo listo za varaždinsko županijo. Nosilec liste je vseuč. prof. dr. Janko Šimrak. Lista HPS je druga, dočim je prva lista SDS z nosilcem dr. Krizmanom.

Travnik, 22. jul. (Izv.) Včeraj se je vršila tu seja oblastnega odbora soc. stranke, kateri so prisostvovali delegati iz delavskih krajev zapadne Bosne. Sklenili so postaviti kandidatno listo socialistične stranke, katere nosilec bo Rudolf Batur iz Sarajeva.

Mostar, 22. julija. (Izv.) V soboto izide tu nov političen list »Hercegovina«, katerega izdaja del radikalov. Ti radikali so nasprotniki kandidature dr. Laze Markovića in, ker ima ta list »Sloga«, si ustanavljajo svoje glasilo, da ne ostanejo brez lista.

Mostar, 22. julija. (Izv.) Tu je vložena in potrjena lista delavsko-kmečkega bloka z nosilcem obl. poslancem iz Zagreba Krudelm, ki je že prišel sem in bo imel v Ljubuškem več shodov. To je prva lista v Hercegovini.

ANGLIJA IN IRAK.

v London, 22. jul. (Izv.) »Morningpost« poroča, da je dosežen z višjim komisarjem za Irak sporazum, da se revidira pogodba med Anglijo in Irakom. Urediti bo treba samo še nekatere podrobnosti.

Dunaj se pomirja.

Razprava o dogodkih v občinskem svetu.

v Dunaj, 22. jul. (Izv.) Na seji dunajskega občinskega sveta je prišlo danes do razburljivih prizorov med socialistično večino in meščansko opozicijo. Po prizadevanju umerjenih elementov z obeh strani se je posrečilo, da ni prišlo do kaega novega vznemirjenja položaja. V razpravi so bili trije predlogi. Predlog socialistnih demokratov, da se sestavi preiskovalni odbor iz šestih občinskih svetnikov in šestih namestnikov, ki naj ugotovi vzroke dogodkov 15. in 16. julija. Socialni demokrati so utemeljevali ta predlog s tem, da hoče ljudstvo jasnosti, sodne razprave pa se bodo zavlačevale več mesecev. Drugi predlog so stavili krščanski socialci, naj se uvede preiskava, ker so 15. julija streljali s poslopja dunajske mestne hiše, iz prostorov, ki se nahajajo zraven pisarne mestnega ravnatelja dr. Seipserja. Tretji predlog so tudi stavili kršč. socialci in zahtevali takojšnjo razpustitev občinske varnostne straže, ker nasprotuje statutom in da je to stražo mestni župan ustanovil na svojo roko. Na vsak način da je še nadaljnji obstoj te straže nepotreben, ker je župan časnikiarjem naročil, naj razglase, da je do petka na Dunaju vedno vladal mir in da od sobote dalje mir ni bil več kaljen.

Svetnik Rumelhardt (kršč. soc.) je rekel: Zgodilo se je, kar je socialna demokracija že dolgo pripravljala. Vataški duh je rasel iz mestne hiše. Izjavil je tudi, da so bili pri dogodkih udeleženi nekateri mestni uradniki. To je izzvalo burne proteste pri večini. Kršč. socialci Kunschack je rekel, da je potrebna odstranitev občinske varnostne straže — ne oziraje se na mirovne pogodbe — že radi tega, ker ima Avstrija svojo lastno armado in si more sama ustvariti pravico. Županu očita, da izvaja pravo diktaturo. O tem koraku ni obvestil občinskega sveta. Župan dr. Seitz je to trditev zavrnil s tem, da je predložil odobrenje magistralnega ravnateljstva.

Do resnih prizorov je prišlo, ko je Wagner očital socialistnim demokratom, da so s svojim hujskanjem povzročili te dogodke in da tudi sedaj socialistični tisk ne preneha z nadaljnjim hujskanjem. Socialistični svetnik Holbauer je nato odgovarjal in končno stavil predlog za zaupnico županu. Krščanski socialci so stavili predlog za nezaupnico. Po burnem nastopu nekaterih socialističnih in

Važno imenovanje v italijanski politični upravi.

Rim, 22. julija. (Izv.) Princ Boncompagni Ludovisi je bil imenovan za državnega podtajnika financ. Princ Boncompagni Ludovisi, ki spada med najstarejše patrijske rodbine, je predsednik upravnega sveta katoliške Banke di Roma. L. 1919. je stopil z italijansko ljudsko stranko v italijanski parlament. Z desno orientiranimi katoliki je pozneje zapustil Don Sturzovo stranko in ustanovil fašistom prijazno stranko narodnih katoličanov, ki so pozneje podpirali fašiste. Imenovanje princa se v fašističnih krogih mnogo komentira.

Francoski glas o priključitvenem vprašanju.

v Pariz, 22. julija. (Izv.) Znani časnikar Sauerwein priobčuje članek, v katerem razpravlja o priključitvenem vprašanju. Med drugim pravi: Locarnski države bi se morale čimprej sestavi, da razpravljajo o tem vprašanju, ki bi ptegnilo postati velika nevarnost za mir. Treba je priključitev preprečiti. Če priključitev postane enkrat dejstvo, bi stopile vse države Male antante takoj v vojno. Tudi Italija in Francija ne bi ostali nevtralni. Treba je nujno, da se locarnski principi raztegnejo tudi na priključitveno vprašanje. To je tudi glavni vzrok, da se Francija obotavlja izprazniti Porenje. Ta konferenca locarnskih držav se mora vršiti v kakem mirnem kraju, v Zenevi ni pričakovati posebnih uspehov. Diplomati se morajo sestati v kakem mirnem kraju, kot je Locarno, da bodo mogli svoje razgovore voditi nemoteno.

Anglija in razorožitvena konferenca.

v London, 22. julija. (Izv.) Nocoj se je vršila triurna seja ministrskega sveta, na kateri sta dobila lord Cecil in minister Bridgeman navodila glede nastopa Anglije na razorožitveni konferenci. Ker vsebujejo navodila tudi skrajne meje, do katerih more angleško zastopstvo popustiti napram ameriškim in japonskim predlogom, se drže ti sklepi v strogi tajnosti. Vesti, ki krožijo o teh sklepih, je težko kontrolirati. Verjetno je, da bo Anglija svoje predloge glede razorožitve stavila skupno z raznimi predlogi politične vsebine.

Angleški proračun.

v London, 22. jul. (Izv.) Spodnja zbornica je s 338 proti 86 glasovom sprejela predlagani proračun za leto 1928.

v London, 22. jul. (Izv.) Pred glasovanjem o proračunu je poslanec Hora v imenu bančnikov izrekel nezadovoljstvo londonskega mesta nad Churchillovo finančno politiko.

krščanskosocialnih govornikov so končno prešli na glasovanje. Socialistični predlog o sestavitvi preiskovalne komisije je bil z večino glasov sprejet. Predloga kršč. socialcev radi preiskave, ali se je streljalo iz mestne hiše in radi razpustitve občinske straže, sta bila z glasovi socialistnih demokratov odklonjena. Končno je bila županu izglasovana zaupnica. Tako je minil kritični trenutek, ko sta večina in opozicija pričeli prvič z razpravljanjem o krvavih dogodkih.

Zalna seja v parlamentu.

v Dunaj, 22. julija. (Izv.) Po zgledu seje dunajskega občinskega sveta bo tudi ponedeljkova seja narodne skupščine samo žalna seja, da se tako onemogoči vsako vznemirjenje vsled razprav o zadnjih dogodkih. Stranke so se sporazumele, da bodo narodni skupščini predloženi še predlogi o pravosodni noveli, o noveli o sestavljanju bilanc v zlati valuti in o noveli k zakonu o zavarovanju nameščencev za slučaj bolezni. Odklonili so predlog nekatereih deželnih odborov, da se sklepa o zakonu v varstvo republike. Odklonjen je bil tudi socialistični predlog, da se sestavi poseben parlamentarni preiskovalni odbor, ki bo preiskal ozadje preteklih dogodkov.

Preiskave.

v Dunaj, 22. julija. (Izv.) Obtožba lista »Arbeiter Zeitung« proti policiji, da se je posluževala pri streljanju dum-dum krogelj, je povzročila, da je danes policija objavila poročilo, v katerem pravi, da je vso municijo dobila iz zalog redne vojske. Vsakemu laiku da je znano dejstvo, da je strel iz puške mnogo zavarnejši, ako se izstrelki odbijajo na granitnih tleh, kakor če udarjajo direktno. Policija opozarja tudi na to, da so demonstranti oplenili dve prodajalni orožja in pri tem pobrali vse lovsko in drugo orožje. Kljub temu je policija odredila posebno komisijo zastopnikov vojskarske in privatnih izvedencev, da dožene upravičenost teh očitkov.

Beethovnova oporoka ni zgorela.

v Dunaj, 22. julija. (Izv.) Z ozirom na vesti, da je pri požaru v sodni palači bila uničena tudi oporoka Beethovnova, se ugotavlja, da to ne odgovarja resnici, ker se nahaja ta oporoka v arhivu dunajske mestne občine.

Grški finančni minister o svojem potovanju po Evropi.

Rim, 22. jul. (Izv.) Grški fin. minister Kafandaris je dal izjave dopisniku »Corriere d'Italia« o svojih potovanjih v glavna mesta antantnih držav. Izjavil je, da niti v Londonu, niti v Parizu, niti v Rimu ni sklenil nobenih obveznih dogovorov katerekoli vrste radi najaletja grškega posojila. Končne sklepe bo napravila vlada najbrž šele v oktobru. Preje bo proučila ponudbe, sprejela pa bo najboljšo ponudbo. Končno je minister pripomnil, da mora najodločnejše demantirati vesti, po katerih bi bil tekom svojega bivanja v Parizu sklenil z jugosl. poslanikom katerekoli politične dogovore, ki se tičejo razmerja med Belgradom in Atenami.

Avstrijska propaganda v Ameriki.

v Pariz, 22. jul. (Izv.) Avstrijski poslanik Grünberger je včeraj predaval v tukašnjem američkem klubu o političnem in finančnem položaju Avstrije. Po kratkem popisu dogodkov zadnjih dni je nato ugotovil sledeče dejstvo:

Avstrija ni dežela revolucij. V kritičnih dneh je avstrijsko prebivalstvo kljub vsemu trpljenju prineslo dokaz največje zavednosti. Pri zadnjih dogodkih privatno premoženje ni bilo oškodovano in tuji na Dunaju so bili popolnoma obvarovani. Posebno je treba ugotoviti, da kurz šilinga te dni ni doživel nikakih pretresov. Na Ameriko je apeliral, da s svojim kapitalom avstrijski industriji in poljedelstvu omogoči, da se po svojih sposobnostih razvije dalje.

Razoroževanje Maroka.

v Madrid, 22. jul. (Izv.) Razoroževanje v zapadnem delu Maroka se še vedno nadaljuje. V kratkem času je bilo zbranih nad 6000 pušk. Kljub temu razorožitev še ni popolna, ker je mnogo orožja poskritega. Posebno rodovi v tangerski coni se upirajo oddaji orožja. Tu se še vedno ponavljajo vpadi roparskih skupin v špansko ozemlje.

AHMED BEG ZOGU OBOLEL.

Rim, 22. julija. (Izv.) Italijanski listi poročajo iz Drača, da je albanski predsednik Ahmed beg Zogu obolel na vnetju vratu. Njegova bolezen pa se boljša. Mussolini se je telefonično informiral o zdravstvenem stanju Ahmed beg Zoga.

PROTI KOMUNISTOM NA ČESKEM.

Praga, 22. julija. (Izv.) Nocoj bi se imelo vršiti na Zofinu komunistično zborovanje, ki ga je pa policija prepovedala. Komunistični list »Rude pravo«, ki je pozival na sestanek, je policija zaplenila.

Zasedanje ljubljanske oblastne skupščine.

ZASEDANJE ZAKLJUČENO IN ODGOĐENO NA NEDOLOČEN ČAS.

Včerajšnja petnajsta seja ljubljanske oblastne skupščine se je pričela ob pol 9. Kot vladni vladni zastopnik je navzočen zastopnik velikega župana vladni svetnik Borštnar. Kot tajnika sta funkcionala poslanca Lebinger in Peterlin.

Predsednik skupščine dr. Marko Natlačen je po otvoritvi podal predsedniško poročilo o došlih zadevah:

»Prejel sem dvojne vprašanje na g. velikega župana v zadevi

gospodarjenja gerentov dr. Puca, Likozarja in Turka

na ljubljanskem magistratu. Prva interpelacija se glasi:

Ljubljanski davkoplačevalci so za dobo dveh in polletnega gospodarjenja izrazili političnih eksperimentov samostojne demokratične stranke gg. dr. Puca, Likozarja in Turka na ljubljanskem magistratu javno in ponovno izražali svoje pomisleke in ugovore v njihovem gospodarstvu brez javne kontrole.

V prejšnjem tednu je priobčil »Narodni dnevnik«, kar se je že poprej govorilo v Ljubljani, da je bil v tisti dobi prekoračen proračun pri mestnih gradbah za milijonske vsole (pri mestni klavnicni za okoli šest, pri mestni stanovanjski hiši za okoli tri milijone), (klavnicni na desni: čuje, čuje!) kar je tembolj čudno, ko sta bila proračuna sestavljena v dobi višjih materialnih in delavskih cen, izvršena pa v dobi z izboljšano valuto.

Ta hud očitke nasproti zastopnikom SDS na magistratu je doslej nepojasnjen in čedalje bolj vznemirja ljubljanske davkoplačevalce ter zanima ljubljanske volivce. Zato si usojamo vprašati gospoda velikega župana, ki ima svojega komisarja na magistratu: 1. Koliko je resnice na tem očitku. 2. Kdo nosi odgovornost za morebitno škodo povzročeno mestni občini?

Interpelacijo bom predložil gospodu velikemu županu v nadaljnje poslovanje.

Druge interpelacije se glasi enako, kakor prejšnja, samo vprašanje je drugače in se glasi: »Kaj namerava oblastni odbor ukreniti, da se mučna in razburljiva zadeva čimprej pojasni ljubljanskim volivcem.« — Interpelacijo so podpisali gg. poslanci Rofina, Mazovec, Jarc, Erjavec, Lebinger.

Na to interpelacijo bom svoječasnno odgovoril.

Predlogi.

Nato je predsednik čital došle predloge. — Poslanec SLS so vložili sledeče predloge:

Poslanec Peterlin in tov. radi napeljavje električnega toka v Dobropolje, Struge in Rob. — Posl. Planina in tov. za podporo občini Železniki v okr. ekspozituri Škofja Loka in v svrhu novega občinskega mostu v Železnikih. — Posl. Brenčič in tov. 1. glede podpore vrhniški občini za zidavo novih šol; 2. za podporo in dograditve nove ceste Zavar-Velika Ligojna. — Posl. Majeršič in tov. 1. za zboljšanje pašnika Sv. Katarina; 2. da se uvrsti občinska cesta Križe-Kovor med deželne ceste II. vrste. — Posl. Umnik in tov. 1. v zadevi sprejema občinske ceste Bašelj, Zablje, Sp. Bela med deželne ceste II. vrste. — Posl. Colarič in tov. v zadevi popravne mostu čez Bregano na breganskem selu. Posl. Nemanjč, Jarc in tov. 1. glede preskrbe pitne vode celotnega okraja Črnomelj; 2. glede preložitve klanca na deželni cesti Metlika-Božakovo. — Posl. Erjavec in tov. glede škode po toči v občini Velike Pece odseku za prošnje in pritožbe.

Poslanec Urek (SKS) je vložil interpelacijo v zadevi kontrole vin in nastavitvi kletarskih nadzornikov. Na to interpelacijo bo odgovoril dr. Milavec, ker spada zadeva v njegov referat.

Nato je skupščina prešla na poročila odseka za javna dela.

Poročevalec poslanec Novak

Je poročal:

Gospodje poslanci! Znano je, da se kulturna stopnja narodov in držav največkrat ocenjuje po javnih napravah gospodarskega kulturnega, prometnega ali splošnega gospodarskega značaja. Zato si prizadevajo napredne države, da kolikor mogoče pospešujejo svoje prometne in gospodarske javne naprave. To važno je spoznal tudi že dež. odbor kranjski, ki je že prišel izvrševati tozadevno veliko-potezne načrte. Zalibog je to za našo deželo zelo plodonosno delo prekinila vojaka. Tujak smatramo, da je ena najbistvenjših naših nalog, da zopet podvzamemo in z vsemi močmi podpiramo to akcijo. Potrebno ni samo, da podpiramo prometne ceste, železnice in mostove, ampak tudi vodovodne naprave in elektrifikacijo. O pomenu dobrih vodovodnih naprav bi bilo odveč govoriti. Če bomo te naprave povzdigovali, ne bomo samo veliko dosegli

za dobrobit našega ljudstva v gospodarskem oziru, ampak tudi za dobrobit v socialnem oziru.

Vsem javnim zgradbam dajmo značaj prave slov. umetnosti. Sole, zgradbe za urade, skratka vsa nova poslopja, morajo imeti značaj naše slovenske duše, naše slovenske umetnosti. Samo, če bomo sami znali ceniti našo domačo umetnost, bomo vzbudili v narodu samozavest do nas samih in v tujo občudovanje do celokupnega naroda. (Pri-trjevanje.) S tem pa bo rastlo blagostanje v naši oblasti in s pridobljeno samozavestjo bo postalo ljudstvo odprno proti zunanji sovražnikom.

V podrobnih bi pripomnil, da je odsek za javna dela v svoji seji dne 20. julija predebatiral in sklepal o 21 predlogih.

Poleg 21 predlogov je pa dobil odsek v svoji seji v razpravo še 18 predlogov. Glede slednjih 18 predlogov je odsek soglasno sklenil, da se samo prečitajo in pove njihova rešitev, ker so itak vezani na resolucijo z dne 29. aprila, v kateri je določeno, da je treba sklicati odsek za javna dela po najetju investicijskega posojila, ki bo šele določil, katera pota pridejo najprej v poštev. Izjemo bo tvoril samo § 22. cestnega zakona, ki ga bomo posebej obravnavali.

Odsek za javna dela je sklenil predlagati skupščini sledeče:

Oblastnemu odboru se izroče predlogi v pro-učavanje in poročilo.

Od poslancev SLS so se izročili sledeči pred-logi:

Predlog posl. Podvinskega in tov. 1. glede uvrstitve okrajne ceste Bizeljsko-Brežice-Rigonce med deželne ceste I. vrste; 2. glede podpore za zgradbo ceste Pišce-Bizeljsko; 3. glede podpore za napravo ceste Rakovec-Jereslavce-Kapele-Mali graben. — Predlog posl. Perneta in tov. glede sprejema občinske ceste Reka med deželne ceste II. vrste. — Predlog posl. Tratnika in tov. 1. glede regulacije in zgradbe hudournika Sevnščina v občini Zabukovje; 2. glede uravnave Save na Brezovem v občini Blanca; 3. glede dograditve ceste Močnikov graben-Gorjane; 4. glede prevzeta obč. ceste Vranje-Lončarjev dol-Podvrh-Zabukovje do okrajne ceste Sevnica-Planina v oskrbo okrajnega zastopa; 5. glede popravne ceste Zdole-Videm; 6. glede preložitve ceste v Globovnem brodu, občina Artič. — Predlog posl. Gostinčarja in tov. glede občestnega hodnika ob cesti št. Vid—Ljubljana. — Predlog posl. Novaka, Poznika, Mazovca in tovari-šev: 1. glede prevzema občinske ceste Kamnik—Stranje med deželne ceste II. vrste; 2. isto glede ceste Rova-Rafolce-Lukovica; 3. radi regulacije potoka Nevilje v kamniškem okraju. — Predlogi posl. Jarca, Nemanjč in tov. 1. glede ureditve napajališča Cerkevnik na Vinici; 2. radi prelo-žitve klanca na deželni cesti Črnomelj—Adlešiči; 3. radi podpore k popravni občinske poti Vinica—Adlešiči. — Predlog posl. Arneža in tov. glede popravila in uvrstitve okrajne ceste Podnart—Kro-pa—Kamna gorica. — Predlog posl. Uršiča in tov. glede ureditve državne meje po evidenčnem uradu v občinah Oselca in Sorica, okraj Kranj in Loga-tec. — Predlogi posl. Peveca in tov. 1. glede po-prave občinske ceste St. Lovrenc—Mašji dol—Prim-skovo in prevzem te ceste med dež. ceste II. vrste; 2. glede podpore za preložitve klanca na občinski cesti Velika Loka—Čatež in uvrstitve te ceste med deželne ceste II. vrste. — Predloga posl. Srnada in tov. 1. glede zgradbe deželne ceste II. vrste. — in tov. 1. glede zgradbe deželne ceste II. vrste Ortenek—Sv. Gregor; 2. glede sprejema občinske ceste Mala Slevica—sodraška meja med deželne ceste II. vrste. — Predloga posl. dr. Česnika in tov. 1. glede sprejema občinske ceste Vrhovec—Spodnji Lipovec med dež. ceste II. vrste; 2. glede naprave kapnice v Drganjih selih. — Predlog posl. Tratnika in tov. radi podaljšanja veljavnosti orožnega lista na tri leta se odstopi odseku za uredbe. Predlog posl. Mazovca in tov. radi ureditve poštne razmer v kamniški okolici se izroči poštni direkciji v Ljubljani v intervencijo. Istotako predlog posl. Jarca, Nemanjč in tov. glede ureditve poštne zvez v črnomaljskem okraju. Glede predloga poslanca Jarca in tov. glede avtomobilizacije javnega pro-meta naj oblastna skupščina sklene:

Oblastnemu odboru se naroča, da čimprej prouči vprašanje avtomobilizacije javnega prometa. V ta namen naj stopi v zvezo z mestno občino Ljubljano, z zvezo za tujski promet, s pošto upravo ter z mariborskim oblastnim odborom. O tem naj stavi konkretne predloge v prihodnjem zasedanju. Prvi je dobil besedo dr. Kramer, ki je očitel, da imamo tu v naši skupščini instrument za prekladanje aktov, vsekakor česar ga je predsednik opomnil, da naj ne žali skupščine. Nadalje je očitel, da se noben predlog stvarno ne rešuje, ampak se samo preklada z ene instance v drugo.

Očitke dr. Kramerja je z energičnimi besedami zavrnil

poslanec Evgen Jarc.

Besede g. poslance dr. Kramerja mi dajejo povod, da se oglašam k besedi. Priznavam, da v sedanjem položaju ne moremo podvzeti ničesar učinkovitega glede številnih predlogov, odkazanih odseku za javna dela. Vendar pa moramo vpošte-vati, da vsi ti predlogi niso zrasli v zraku, ampak so izšli iz stikov poslancev z našimi ljudmi. Vsi ti predlogi pomenijo želje naših ljudi, ki naj se prej ali slej uresničijo. Po mojem mnenju so vsi ti predlogi dragoceno gradivo za oblastni odbor za veliki investicijski program v bodočnosti. In s tega stališča ti predlogi niso samo pljuski v vodo.

AVTOMOBILIZACIJA LJUBLJANE IN OKOLICE.

Dovolite mi, da spregovorim par besed o predlogu glede avtomobilizacije javnega prometa, ki ga je omenjal pravkar gospod posl. dr. Kramer. Gospodje! Če primerjate našo oblast z drugimi oblastmi, vidite, da smo glede avtomobilizacije javnega prometa pri nas še na jako primitivni stopnji. Da se o tem prepričamo, je treba pogledati samo voz, v katerem prevažajo potnike avtobus iz Ljubljane v St. Vid. (Veselosť.) Primerjajte z našimi razmerami mariborsko oblast, kjer je začela mestna občina tozadevno veliko akcijo, akcijo ki se je posrečila, ki se neprestano širi in ki je rentabilna, kakor zatrjujejo gospodje iz Maribora. Pogledajte v Avstrijo, na Češko itd. Povsod najdete avtomobilski promet silno razširjen in dobro orga-niziran. Pri nas je glavna napaka ta, da je bil avtomobilski promet doslej popolnoma prepuščen zasebni inicijativi. Toda stvar je tako ogromnega pomena za javnost, da se morajo tudi javnopravne korporacije za njo zanimati. Stvar je važna pred-vsem za neposredno ljubljansko okolico. Gospodje! Mnenja sem, da tiči, kar se tiče Ljubljane same, rešitev stanovanjskega problema v avtomobilizaciji neposredne okolice. Odločno sem proti stanovanj-skim kasarnam, ki jih zidajo sedaj in nameravajo zidati tudi v naslednjih letih. Danes se splošno pri-znava, da je stanovanjska kasarna na Ahacfevt cesti ponesrečena zgradba. Na Poljanah nameravajo zgraditi pet hiš, od katerih bo v vsaki po 20 sta-novanj. Če računamo, da bo stanovalo v vsakem stanovanju samo pet ljudi, imate petsto ljudi sku-paj na tako majhnem kompleksu. Nasprotno pa vidimo, da lepe hiše v ljubljanski okolici dostikrat ne morejo dobiti najemnikov, in sicer zaradi po-manjkanja zvez z Ljubljano. Omenjam samo po-kojninski zavod ob Dunajski cesti, ki ni mogel dobiti najemnikov, ker je ljudem predalet. Po mo-jem mnenju bi bilo treba, da vzame oblastni odbor inicijativo v roko, da se dogovori z mestno občino ljubljansko in da ustvari tele avtomobilske zveze: Ježica—Ljubljana, St. Vid—Ljubljana, Vič—Ljub-ljana; morda bi bila umestna tudi cirkularna proga Ljubljana—St. Vid—Šmartno pod Šmarno goro—Ježica—Ljubljana. (Poslanec dr. Albert Kramer: »Saj pričakujemo v Ljubljani razširitev tramvaja.«) S tem se strinjam. Vendar pa mislim, da je avto-mobilizacija okolice še važnejša nego to.

KOLONIZACIJA LJUBLJANSKE OKOLICE.

Ker že govorimo o teh stvareh, moramo opo-zoriti tudi na to, da bi bilo istočasno z avtomobili-zacijo ljubljanske okolice treba izvršiti še troje drugih stvari. Prvič bi bilo treba napraviti enot-stavni naft za vso ljubljansko okolico. Jaz bi poklical prof. Plečnika, da bi zasnoval umetniško skico, kakor pač zna samo on, kako bi se ljublj-an-ska okolica kolonizirala. Treba bi bilo spremeniti stavbni red. Inžinerji pravijo, da zidamo sedaj za tretjino predrago. Treba bi bilo tudi pravočasno misliti na kanalizacijo, elektrifikacijo in vodovod.

POSPEŠEVANJE TUJSKEGA PROMETA.

Druga stvar, ki sem jo imel pri tem predlo-gu v mislih, je pa pospeševanje tujkega prometa. Imamo mnogo lepih krajev, ki so danes nedostopni. Omenjam na primer vrhniško okolico, Horjul, Pol-hov gradec, Turjak itd. To so krasni kraji, ki jih pa ne poznamo niti ljubljanci, da o tujcih ne govorim. Prav tako rabi avtomobilskega prometa skoro vsa Gorenjska.

Tretja stvar je pa avtomobilska zveza od-daljenih krajev z železniškimi postajami. Tako n. pr. imamo zvezo Stična—Zužemberk. Ta avto-mobilska zveza naj se podaljša do Straže. Avto-mobilske zveze so potrebne tudi v Belikrajini in na Notranjskem.

Vse te stvari bi se morale izvesti z enotnega gospodarskega vidika. Želel bi torej, da bi ta lepi naft postal meso. (Odobrovanje.)

Končno je še poročevalec Novak zavrnil dr. Kramerja.

Pri glasovanju so bili predlogi odseka za javna dela soglasno sprejeti.

ZIVAHNA RAZPRAVA O OSNUTKU UREDBE ZA SPREMEMBO § 22. DEŽ. CESTNEGA ZAKONA.

Nato je skupščina prešla na razpravo o drugi točki, to je o spremembi § 22. dež. cest. zakona.

Blago je dobro ako izpolni svojo svrbo. Da to store

Pyramidon

Originalne tablete

je znano. Morajo pa to biti tudi prave tablete v originalnem zavoju z rdečo zaščitno etiketo in znamko M. L. B.

O stvari je poročevalec poslanec Ferdinand Novak izjavil:

Noben predlog v oblastni skupščini še ni dal povoda tolikim debatom kakor ravno sprememba § 22., ki jo predlaga tov. Erjavec. O tej stvari se je v teku štirih mesecev dostikrat razpravljalo na šestih strokovnjakov, okrajnih cestnih načelnikov in zastopnikov gradbene direkcije. Naš referent g. dr. Adlešič je tudi konstatiral, da je stalo ogromno truda, predno se je mogel predvčerajšnjem predložiti neki osnutek seji odseka za javna dela. Toda tudi predvčerajšnjem nismo mogli pridti do zaključka. Naj smo stilizirali § 22. kakorkoli, vedno so se pojavljali pomisleki. Naš glavni namen je bil, da je treba varovati kmeti, ki tes proda. Toda nismo mogli dobiti stilizacije, ki bi kmeti v tem oziru zavarovala. Zato je sprejel odsek za javna dela večraj tale sklep:

»Odsek za javna dela je v svoji seji 21. julija obravnaval predlog glede osnutka uredbe o posebnih prispevkih za vzdrževanje javnih, samoupravnih cest in potov ter naprav na njih ter sklenil skupščini predlagati:

Zgoraj označeni osnutek se odloži do prihod-njega zasedanja oblastne skupščine. To vprašanje naj se reši enotno s skupno uredbo ljubljanske in mariborske oblastne skupščine.

Osnutek uredbe naj se v to svrhu pošlje mari-borskemu oblastnemu odboru in vsem okrajnim odborom, da se izjavijo o njem.« — Predlagam torej, da skupščina sprejme odsekov predlog.

Nato se je pričela debata. Poslanec Zupančič (SKS) je izjavil, da smatra, da je pametna rešitev, da se sprememba tega paragrafa odloži in da se cestni zakon spremeni dogovorno z mariborsko oblastjo. V nadaljnjem je izražal bojazn, da se bo z uvedbo tega načrta zmanjšala vrednost kme-tijskih pridelkov. Končno izraža upanje, da se bo v tem vprašanju z večino sporazumel tudi še v naprej, kakor se je doslej.

Z veliko pozornostjo je skupščina poslušala

govor posl. Tratnika,

ki je ostro obsodil dvoletno igro samostojnih de-mokratov in njih neresnično poročanje o sklepih odseka za javna dela. Najprej je poslanec go-voril o težavnem in okornem pobiranju cestnih prispevkov. Pobiranje cestnih prispevkov je tako oteženo, da navadno tisti, ki bi moral največ prispevati k popravni cesti, ne plača nič ali pa le prav malo. Zato se je vsestransko izrazila želja, da se ta paragraf potom uredbe izpremeni in zboljša.

Toda ni lahko izpremeniti uredbe takega paragrafa, kot je § 22. Kakor je že gospod poročevalec omenil, so se v tem oziru vršile razne seje. Bila je sklicana tudi tozadevna anketa, pri kateri so sodelovali gospodje strokovnjaki in h kateri so bili povabljeni skoro vsi cestni načelniki in načelniki okrajnih zastopov. Prišlo je do tega, da se je napravila uredba, kakršno imamo sedaj pred seboj.

Toda proti tej uredbi so nastali pomisleki. Predvsem se je poudarjal princip, da naj se štiti s to uredbo pred vsemi drugimi naš mali kmet, to se pravi, da bi potem te uredbe na noben način ne spravili kmeti ob njegov zaslužek, da bi moral prav za prav mali kmet prispevati za vzdrževa-nje cest, ampak naj bi se s to uredbo prisilili v glavnem inozemski trgovci, zlasti tisti, ki trgu-jejo z lesom, da bi plačevali vzdrževalne stro-

R. L. T.:

Naša pot v Monakovo.

(Konec.)

Rezidenca — obsežna palača. Priliječe troje mogočnih dvoran, stene poslikane z do-godki iz stare »Nibelungen-Sage«. Odtod pre-hod v sobane. Popisati ves ta sijaj, razkošje in umetnine, ni mogoče. Je preobsežno, pre-več pisano in pestro. Posamezni, ki so že vi-deli Schönbrunn, so primerjali — Schönbrunn je obledel. Omeniti pa moram mogočni »Tron-saal« in pa slovečo »Schönheiten-Galerie«, ki je šele letos dostopna publiki. Žal najbolj slo-veče lepote izmed 30-terih nismo videli. Lola Montez — ljubezen kralja Ludovika II., špan-ska umetnica, je v posebnem zaprtem kabi-netu. Döllinger in Ringseis omenjata zanimive posameznosti o njenem vplivu na dvoru. Vse sobane niso seveda enako razkošno opremlje-ne, ker so več ali manj pečat svoje dobe in vladarjev, ki so jih opremili.

Trudnost se nas loteva in jutri nas čaka še toliko lepega in novega — kako je počitek prijeten in kako so sanje vse pravljitne.

7. julija. Ob pol 9. uri odhod in slovo iz Monakovega. Vlak D drvi proti Rosenheimu in še nekaj minut: Prien. Izstopimo — lokal-na železnica, ki nekoliko spominja na hitrost Kamničana, proti Herrenchiemsee. Pred nami je ogromno jezero: 19 km v dolžino, 11 km v širino in ne povsem v sredini tega morja leži biser Herrenchiemsee s prekrasnim gradom in si-jajem, kakor ga je mogla ustvariti le od le-

pote bolna domišljija ženjalnega in blaznega, pravtako lepega kakor nesrečnega Ludovika II. Zunanost spominja močno na Versailles. Toda notranjščina je v Versaillesu naravnost skromna v primeri z blaznim razkošjem, ki vlada tukaj. Vse še ni dovršeno. Toda kar je, je ali zlato ali srebro, ali ebenovina, ali rožni les, ali les cedar ali pa slonovina in porce-lan, nežen kakor dih. In vse od stenskih pre-prog, od ure, do svečnikov, mizic in miz in etager — vse z okusom in sijajem, ki spomi-nja na orijentalne legende in pravljice. Spal-na soba Ludovika II., ki je v nji spal vsega skupaj, če me spomin ne vara, 17krat, in raz-lični kabineti — v vsem nepopisno razkošje. 100 metrov dolga sobana vsa v steklu in bru-šenih zrcalih, tla iz rožnatega lesa z intar-zijami, lestenci vsi pozlačeni, na tisoče svč in vsepovsod odbijanje svetlobe. Učinek je res očarujoč. (Nekdo je pripomnil: pravi prav-cati eldorado za dame — od vseh strani se lahko naenkrat ogledajo — žel je za to več kot četvero karajočih pogledov!) Ne smem pozabiti na obednico z duhovito napravo — pritisk na gumb: miza se pogrezne, tla zapro in ko je vse doli servirano, zopet pritisk, tla se odpro in miza stoji pogrnjena pred gosti. Miza pride prav pred kuhinjo. Naš mož, ki mu muza umetnosti ni vohčila dobro jutro, se je močno zanimal za vsehno napravo. In se vrtovi, parki in nasadi in razgled — vse ka-kor v tisoč in eni noči.

Pohitimo še na »Fraueninsel« — parnik nas že čaka. Mi ubujamo spomine na davne naše dede Gorazda in Hotimirja in Tasila II.,

ki je moral dati Karolu Velikemu lastnega sina Teodora za talca. Bili pa so talci na otoku Fraueninsel. Vprašali smo za samostan-sko kroniko, pa čč. s. benediktinke same niso bile informirane, kdaj je bila porušena prvot-na cerkev. Pač pa jih je zelo zanimalo in prosile so celo za naše naslove, da se ob pri-liki izdaje nove knjige vedo obrniti za infor-macije.

Otoček ni obsežen, največja stavba je cerkev in poleg samostan, kjer izdelujejo slo-viti liker. Nobeden in nobena se ga ni bra-nila. V cerkvi leže relikvije svete device Irmengardis.

Po obedu smo pa morali kar hiteti. Par-nik in vlak ne čakata. Po progi Prien—Frei-lassing pridemo zvečer ob 6. uri v Berchtes-gaden, obmejno bavarsko mestece s slovečim »Kraljevim jezerom«. Nepopisna tihota. Vse na okoli strme stene snežnikov in nad nami nebo. Skoro hladno je. Na sosednem motor-nem čolnu je vodnik izstrelil ročni motor in sedemkratni odmev je zaplaval od stene do stene.

Še isto noč se odpeljemo v Salzburg in še pred polnočjo smo zopet v naročju Av-strije, naše sosedo, kjer smo zmučeni takoj legli k počitku. Drugo jutro smo trije maše-vali v lepi gotični cerkvi St. Andrä. Meni je iz gole ljubeznivosti stregel pri sv. maši že večkrat omenjeni umetnostni teoretik. Ko bi Confiteorja ne bilo — ampak tu se mu je ustavilo in sredi se obrne kvišku in obupno prizna: »Gospod doktor, naprej ne gre...« Malo težko je bilo ohraniti resnobo. Nadalje-

vanje pa je uspelo, poklonjenega šilinga pa ni maral sprejeti... Ker smo hoteli imeti za tisti dan tudi njegovo sestro v naši družbi, sva jo šla iskat k prijaznim benediktinkam, ki imajo na Nonnbergu dekliški internat. Prepustili so nam jo, samo ne takoj — je morala za odhodno akademijo še nekoliko klavilirati. To popoldne je nastala med nami prve ne-edinosti: zakaj polovica je šla v »Domkirche« poslušat Bacha, druga pa je s skrivnostnimi namigavanji odšla nevesekam. Opoldne so nam zadovoljno pripovedovali, kako izvrstna vina točijo v »Petrovi kleti«... Dopoldne smo si ogledali še palačo bivših snograjskih ško-fov in knezov, ki so dokaj tesno spojeni tudi z našo slovensko zgodovino, četudi ne vedno blagega spomina. Popoldne smo se pa name-nili v njihov gradšč Hellbrunn z lepimi parki in nasadi ter ribniki in pa s slovečimi vod-nimi umetnostmi. Meni je najbolj ugajala du-plina, ker s pomočjo vode in daljših ter kraj-ših cevki in padcev oponašajo ptičje žvrgole-nje, in še neke sorte »Welttheater« — kjer se vse giblje, pleza, skače, motovili in pleše na vodni pritisk. V parku samem je lep spo-menik cesarice Elizabete, in kar nas je po-sebno zanimalo — čreda jelenov in srn.

Zvečer pa je vsa naša družba slavila slovo v Petrovi kleti in naročili smo si »ljuto-meržana«, ki ga pristnega točijo ondi. Pisali smo še zadnje karte, zadnje pozdrave in od-šli v hotel in nato na vlak.

Lepo je bilo in vse polno lepih spominov imamo — za dolge zimske večere.

Ike in da bi na noben način ne mogli nikdar uiti priprave, ki jim jih ta uredba nalaga. Ker se nismo mogli dobera uveriti, da bi ta uredba popolnoma ščitila našega kmeta, našega domačina, zato smo bili mnenja, da bi bilo dobro, da se ta uredba preloži, in sicer v to smer, da se z našimi kmeti volivci posvetujemo in dogovorimo, kaj bi bilo najbolj koristno.

Naslednji strani smo pa bili tega mnenja tudi radi tega, ker je najboljšje, da bi se taka uredba napravila dogovorno z mariborsko oblastjo. Mislim, da je to prav in dobro. Toda gospodje, kaj se je zgodilo? Nek gospod tovariš je bil danes tako ljubek, da mi je dal »Jutro«, in tam stoji črna na belu, da smo mi to storili iz strahu pred našimi veliči. Tam beremo, da smo mi to uredbi preložili radi tega, ker se bojimo 11. septembra. Kaj takega more priti res samo iz vesti ljudi, ki soje za »Jutro«. To je žalostno in demagoško, to je vsega obojanja vredno. (Burno pritrjevanje in ploskanje na desnici.)

11. SEPTEMBER.

Gospod, nam od večine se ni treba bati 11. septembra. Mi vendar z jasnim čelom lahko stopimo pred svoje volivce. Mi nimamo prav ničesar prikrivati in zakrivati. (Klici na desnici: Res je!) Naši volivci so pa tudi toliko razumni, da poznajo delo naše stranke, so toliko pametni, odkritostni in poštenj, da vedo ceniti to delo.

Mislim, da 11. september ne bo uročen za nas, ampak neroden bo za nekoga drugega. Enajsti september bo za nas dan veselja, dan močnega zmaga, medtem ko bo za tisto stranko, ki prihaja nad nas s takimi insinujacijami, sodni dan, dan obsodbe za njihovo politično delovanje. (Ponovno živahno pritrjevanje in ploskanje na desnici.)

Gospod dr. Kramer, oprostite, da jaz tole svojo stvar se bolj okrepim, ker me ravno hočete izivati. Vprašam Vas, kdo bo volil kandidata iz stranke, ki celih osem let svojega obstanka ni opravljala drugega kakor destruktivna dela, ki nima pokazati nobenega uspeha, ne na gospodarskem, ne na kulturnem in ne na socialnem polju. — Niti na verskem ne (Veselo na desnici). Ali imate na verskem polju kaj pokazati, ali na socialnem polju? Vi poznate socialno bedo duhovništva in eden prvih voditeljev te stranke je imel drznost reči nekemu dekletu: »Vi boste preproje klečali pred nami, preden odopomoremo tej vaši socialni bedi. Gospodje, naše ljudstvo pa ve in pozna delovanje svojih duhovnikov, ve, koliko storijo v javno korist, ve ljudstvo to in ve to tudi ceniti in mi ne bomo hoteli za pomoč prositi vašega gospoda, ampak našo zaslombo imamo povsod in vsikdar v našem dobrem in poštenem kmetiskem ljudstvu.

Nadalje moram, ako mi gospodje dovolite, da povem, da imate tudi glede našega uradništva popolnoma čudne pojme. Prvi vaš princip je princip strankarstva. Zlastno je, ako se vodja stranke izjavi, da v dveh letih ne bo nobenega drugega uradnika v slovenskih uradih, kakor tisti, ki se pripoznajo SDS. To je žalostno. Potem nas pa izivite s takimi stvarmi, kakor danes »Jutro«, in nam podtikate stvari, ki niso resnične, pa pravite, da smo se zbalj volitev.

Za poslanecem Tratinikom je govoril dr. D. Puc, ki je imenoval »Slovenca« in »Domoljuba« zakotna lista in napadel predsedstvo oblasne skupščine.

Na dr. Pucove besede je predsednik dr. Natlačen podal tole odločno izjavo:

Z ozirom na apostrofiranje gospoda predgovornika moram v svojo obrambo in v varstvo časti te skupščine konstatirati tole: Včeraj se je vršila seja odseka za javna dela. Pri tej seji niso bili navzoči nikakoli žurnalisti, samo člani skupščine, danes pa lahko citate v »Jutru« napad, ki mislim, da ni dostojen, zlasti ker je moral iziti iz vrst te skupščine. Jaz ta način polemike članov skupščine s tega mesta najodločneje obojam in smatram, da ni bilo treba takega demagoškega napada v nasprotnem časopisu, ki je povzročil, da se je danes moralo tukaj govoriti o stvarih, ki ne spadajo strogo k predmetu razprave. — Ta izjava je pri poslancih SDS izvala novo nemir in predsednik je moral dr. Puc ponovno pozivati k redu. Ko se je zbornica umirila, je dobil besedo poslanec dr. Adlešič.

Govorjeno je bilo tukaj, da se hoče uvesti popolnoma nova uredba, katera nikakor ne odgovarja česnimu zakonu in govorjeno je bilo, da bi se z novo uredbo zmanjšala vrednost produktov in zmanjšalo narodno premoženje. Gospodje, ki so izrazili tako mnenje, najbrž, prepričan sem o tem, niso prečitali § 22., preden so se spustili v debato, kajti ako bi ga bili citirali, bi gotovo ne imeli razloga, ujavati take debate. § 22. določa, da morajo tisti, ki izredno uporabljajo javne ceste in pota, plačevati gotovo odškodnino, in ako pregledate naredbo, ki nam je bila predložena včeraj ali predvčerajšnjim, boste videli, da ona ne določa ničesar drugega. Jaz mislim, da gospod ing. Zupančič ne tolmači pravilno § 22. cestnega zakona, če misli, da se mora samo za izredno uporabo javne ceste ali pota plačati odškodnina, ampak plačevati se mora za vsako uporabo, ki prekorači mero redne uporabe po posestniški istega kraja. Zato je popolnoma neresnična trditev, da bi se z uredbo naložila nova bremena našim kmetom, ali da bi se zmanjšala vrednost produktov naše dežele. Namen cele te uredbe, katera nam je bila predložena in o kateri se je odsek posvetoval, je samo ta, da se odpomore postopku glede izvrševanja tega § 22. cestnega zakona.

Pri tej uredbi nikakor ne gre za nove davke. Ako bi bili gospodje pazno prečitali to naredbo, bi ne prinesli danes v to zbornico takih očitkov. Edini namen te naredbe je, skrajšati celoten postopek. Pri anketi se je poudarjalo, da je postopek za ugotovitev in plačilo teh prispevkov trajal ne mesece in mesece, ampak leta in leta. In da med tem časom, preden se je vse ugotovilo, dotičnega trgovca, ki bi moral plačati, že nikjer več bilo ni. Tako so se odtegnili tisti, ki bi morali prav za prav plačevati, plačevanju in kmet je moral sam vzdrževati ceste, ker trgovcev že davno več bilo ni. Zato imamo določen kratek rok ugotovitve v osmih dneh.

Ta naredba ima pa tudi namen, da določi višino teh prispevkov.

V ZAŠČITO NAŠIH POSTENIH TRGOVCEV.

Trgovski krogi sami so dejali, da jim je veliko prijetnejše, ako vedo preje za plačilo posameznih prispevkov, da vedo potem del teh prispevkov vkalkulirati v svoje cene, kakor pa če se žele posamezni določiti ti prispevki.

Končni namen te naredbe pa je bil, da se zagotovijo prispevki tam, kjer so se doslej vedno plačali odtegotvali. Vsem vam je znano, da prihajajo k nam vsak dan v večji meri laški trgovci.

Ne prihajajo pa samo v Ljubljano, ampak najdejo svojo pot v različno slovensko vas, da nakupujejo des, ki ga poznajo izvažajo v Italijo.

Veliko je še različno slovenskih ljudi, ki se puste izrabljati od teh italijanskih trgovcev, ki hodijo k nam v škodo slovenskega naroda in ki se shajajo po zakonitih kavarah, kjer kupujejo skrivoma in pod roko les in s tem izpodrivajo pošteno slovensko trgovino. Ti tuji se pa znajo izvršno odtegniti plačevanju vsake pristojbine.

Zato pa ima ta uredba končno določilo kratke roka tam, kjer se vidi neresno postopanje. Tam se lahko takoj v naprej določi prispevek in ga takoj iztrije, pa magari da se ima ustaviti blago na železnici. Torej samo namen hitrega in točnega poslovanja v slučaju, kjer preči nevarnost, da se izogne izplačilo prispevka in da se ta prispevek zagotovi.

Zato tem bolj obžalujemo, in da se v tej debati niso poskušali stvarni razlogi, ampak da so se iskali drugi motivi, iz katerih bi se dal od nasprotni strani kopati politični kapital. Stvarni debati, gospodje, ste se pa izogibali.

NELOJALNA DEMAGOGIJA SDS.

Gospodje, svoje dni je bilo pri nas veliko govora o tem, ali naj se žurnalisti pripiše k razpravam v odsekih ali ne. Tedaj smo rekli, da bomo vsaj v odsekih stvarni, če se že v zbornici včasih kdo spusti na političnega konjička.

Kljub temu pa sem primoran danes obžalovati, da se prinašajo v časopisu poročila iz odsekov debate in da se iznašajo v demagoških trditvah. Meni se zdi neskladno s poslanstvo časopisa, da se stvari, ki so se obravnavale v odsekih, takoj drugi dan izkoriščajo in izrabljajo demagoško izkrivljene v nasprotnem časopisu. (Profesor Mazovec: »Ja, kje pa je bilo to?« V »Jutru«.)

V odseku je bila debata povsem stvarna in vsi člani vemo, da se nikakor nimamo zahvaliti poslancu Zebalu za odločitev te naredbe, ker vemo vsi, da smo to odločili zato, ker hočemo čuti mnenje vseh korporacij, ki bodo dejansko izvajale in tudi mnenje vseh čestnih načelnikov bo za nas merodajno, če bodo zadovoljni s našimi določbami, ali pa, ako hočejo še strožja določila.

ZA ENOTNO UREDBO ZA VSO SLOVENIJO.

Mariborska oblasna skupščina je sklenila, da naj se izvoli skupen odsek, v katerem bi se vse odredbe skupno predebatirale in posvetovala. In to je nujno potrebno, zdravo in pametno, ker imamo pred očmi, kakor se nam je že tudi obljubilo, zedinjeno enotno Slovenijo. (Viharno ploskanje in pritrjevanje.)

Ti motivi so nas vodili, ne pa motivi, kakor se nam podtikajo na podlagi debat iz odseka za javna dela. Gospodje, bodimo stvarni, delajmo konstruktivno in ne podtikajte nam nečestnih namenov pri tako važnih vprašanjih, kjer gre za dobrobit in gospodarsko blagostanje celokupnega našega naroda. (Viharno ploskanje.)

Za dr. Adlešičem je govoril sam demokrat Franc Zebal. V svojem govoru se je branil očitka, da bi nelegalno postopal, ker se je samo osnutek kot tak kritiziral v »Jutru«, ne pa odsekov sklepi. Dr. Adlešič pa ga je zavrnil: Včerajšnje sklepe odseka za javna dela ste objavili v »Jutru«. Na Zebalovo opombo, da niso sklepi odseka nobena tajnost, mu je dr. Adlešič zaklical: »Pa poročajte resnično! Zebal se je zavezal za to, da ostane § 22. še nadalje v veljavi tak, kakršen je.

Nato je govoril načelnik odseka za javna dela poslanec

Josip Erjavec.

Njegovim izvajanjem so vsi poslanci sledili z veliko pozornostjo. Poslanci opozicije so se zbrali okrog njega ter neprestano delali medklice. Poslanci večine so jim krepko odgovarjali, tako da je čisto prišlo do burnih medsebojnih pojasnjevanj. Poslanec je izjavil:

K debatam k tej stvari se oglašam kot dolgoletni načelnik cestnega odbora. Radi tega imam v teh stvarih skušnjo, kakor je nima noben poslanec Samostojne kmetijske stranke in Samostojne demokratiške stranke. Kajti noben izmed njih ni načelnik cestnega odbora. Iz vseh govorov gospodov na levi sem dobil vtis, da govorijo iz njih samo srb za trgovca, ne pa zaščita kmeta. Ko sem slišal včeraj v odseku govoriti g. ing. Zupančiča, sem imel takoj vtis, da govorijo iz njega trgovce. In res, danes sem zvedel, da sta on in njegov oče lesna trgovca. Zaradi tega ne moremo od njega pričakovati drugega, nego da bo pospeševal koristi trgovcev. Še bolj sem se pa čutil, ko se je danes Demokratiška stranka postavila v pozor branitelja kmetijskega stanu. Ta prispevek se vendar že pobira od leta 1920, torej sedem let. Opravičeno je, da tisti, ki pri trgovini ogromno zaslužijo, tudi nekaj plača za ceste. Naš namen je pritisniti na lesne trgovce, nikdar pa ni noben čestni načelnik šel za tem, da bi pritisnil kmeta. Če vidimo, da je kmet prizadet, ga pustimo pri miru.

Ali je to nekaj tako groznega, če bi plačal trgovec od vagona po 20, 30 ali 40 Din. Ali se bo radi tega vse podražilo? Naše ceste bi pa vendar dobile lepe dohodke.

Gospod poslanec Zupančič je rekel v odseku, da v Mokronogu te prispevke plačujejo ali pa tudi ne. (Ugovori poslancu Zupančiču.) Saj jaz sem tako razumel. Konstatiram, da ima mokronški čestni okraj izredno slabe ceste. Marsikje bodo morabiti prišli radi tega v trikrat večje izdatke, nego bi jih imeli, če bi se ceste redno popravljale.

Ne morem si kaj, da bi pri tej priliki ne pribil še dvojnega lica Samostojne demokratiške stranke. Predvčerajšnjim zjutraj je stal poslanec Zebal v odseku še na stališču, da je treba sprejeti obvezne prijave. Jaz sem bil tega prav vesel. Včeraj se je pa že postavil na nasprotno stališče. Začel je torej ščititi trgovca. To ni nikakoli doslednost.

Najlepša novica zame je to, da hoče Demokratiška stranka ščititi kmeta. Pri tem pa ne pomisli, da ga s tem spravlja v škodo, če ne skrbimo za dobre ceste. Čim slabše so ceste, tem manj so vredni kmetovski gozdovi.

Predlagam tole resolucijo: Visoka skupščina skleni: Oblastnemu odboru se naroča, naj nujno stopi v stik z oblastnim odborom mariborske oblasti, tako da obe oblasti sestavita enako uredbo § 22. cestnega zakona.

Jaz ne vidim druge možnosti, da pridemo do dohodkov za ceste, kakor da primemo tiste trgovce, ki od nas izvažajo les in drugo blago. Zato želim, da bi gospodje poslanci glasovali za mojo resolucijo, oblastni odbor pa naj vso stvar kar mogoče pospeši.

Nato se je oglašil k besedi

poslanec Hinko Lebinger:

Gospodje! Nujnost in potreba je bila, da se prišel prijatelj Erjavec s svojim predlogom, da se spremeni § 22. cestnega zakona, in sicer zato,

ker so naše ceste skrajno zanemarjene in pokvarjene ter se nahajajo v naravnost desolantnem stanju, kar vedno poudarjajo tako mi iz večine, kakor tudi Vi iz manjšine. Vi iz manjšine vedno vpijete to, in to je treba popraviti, nikdar pa ne poveste, kje vzeti za to potrebni denar. Sedaj so nam vzeli še po § 82. finančnega zakona za leto 1927/28. — kako je nastal, ne vem — tiste prispevke. Po mojem mnenju je treba pritisniti na trgovce, da bodo plačevali svoje prispevke. Sam sam trgovci in imam mnogo posla z vagonjskimi pošiljavami ter sem tudi govoril v tem oziru z raznimi trgovci, in lahko rečem, da nikdo ni bil proti temu prispevku. Vsi pravijo, da je treba te prispevke pač plačevati, samo izterjavati naj se spriži, ne ka za nazaj. Sem istega mnenja kakor tovariš Erjavec in končam s tem, da priporočam, da se sprejme njegova resolucija.

Za Lebingerjem se je oglašil k besedi poslanec SLS

Filip Križnik:

Gospodje od Demokratiške stranke se vedno pritožujejo in nam predbacivajo, da smo mi glasovali za § 82. Nasvetujem jim, naj pozovejo gospoda dr. Žerjavič, naj da odgovor na poziv v »Slovenca«, kako je s to zadevo in če je on vedel za ta paragraf.

Drugo vprašanje je, zakaj smo tudi štajerski poslanci bili za ta nujni predlog in za to uredbo glede čestnih prispevkov.

GOSPODARSTVO SDS V LAŠKEM OKRAJU.

Znano je, da ste Vi (SDS) po štajerskem imeli večino gerentstev v svojih rokah in znano je, kakšno je bilo gospodarstvo v Vaših prejšnjih gerentstvih. Navesti hočem samo nekaj slučajev iz laškega okrajnega zastopa, da boste videli, kako ste Vi (SDS) tam gospodarili. Kako je moglo, da ste v raznih proračunih vpisavali most, ki se je gradil kar za dva metra daljši kot je dejansko. Ko ste prevzeli naš prejšnji okrajni zastop, je bil ta aktiven za 25.000 Din. Vi ste ga pa s svojim negativnim gospodarjenjem pripravili tako daleč, da je danes pasiven za 7000 Din. Kljub temu, da za gospodarski procvit tega okraja niste prav ničesar napravili.

Poslanec SKS Franc Zupančič se je oglašil k stvarnemu popravku. Toda on se je tako oddaljil od predmeta, da ga je moral predsednik Natlačen dvakrat opozoriti, da njegova izvajanja niso stvarni popravek, ampak stvarna debata.

Poročevalec poslanec Novak.

Ker še ni prišlo do končne stilizacije, in ker se ni moglo jasno zagotoviti, da se kmet obvarje vsake škode, se je storil sklep, da se zadeva preloži. Drugi razlog pa je bil ta, da smo izvedeli, da se želi, da napravimo enotni načrt skupno z mariborsko oblasno skupščino. Sedaj pa vprašam: Vprčo cele zbornice gospoda poslancu Zebalu, kdaj je on stial, da bi bil katerikoli član večine stališ kak predlog, ki naj bi obremenjeval našega kmeta. Kar pove naj. (Nemir na levi, Zebal molči.) — Predlagam, da skupščina sprejme odsekove predlog in pa resolucijo, ki jo je predlagal gospod tovariš Erjavec.

Predsednik je nato odredil glasovanje. Skupščina je poročevalec predlog soglasno sprejela.

Nato je večina skupščine proti glasovom SDS odglasovala predlog, da se ljubljanski oblasni odbor pooblasti, da imenuje sam za oblasni denarni zavod upravni in nadzorni odbor. Potem je bil soglasno sprejet predlog, da se pooblastilo glede sanacije električne centrale v Zireh oblastnemu odboru, sklenjeno v seji dne 22. aprila podaljša, pod pogojem, da asanačni načrt odobro tudi odjemalci in da se jamstvena vsota zviša na 1.000.000 dinarjev. Končno je bil sprejet predlog glede nastanitve drž. reake v Ljubljani. Poročevalec o vseh teh treh zadevah je bil gospod prof. Jarc.

SKLEP.

Predsednik dr. Marko Natlačen.

Gospodje, v teh kratkih dneh je skupščina izvršila vsakako veliko in važno delo. Jaz se vsem članom te skupščine zahvaljujem za njihovo sodelovanje pri tem velikem delu.

Obenem imam javiti nekatere zadeve, ki so važne in ki se tičejo te skupščine in tudi morda kooperacije z drugo slovensko oblastno, to je mariborsko skupščino. Oblastni odbor ljubljanski je imel od časa zadnjega zasedanja oblasne skupščine več skupnih sej z mariborskim oblastnim odborom in na eni teh sej se je že obširno obravnavalo eno, danes najbolj perečih socialnih vprašanj, namreč stanovanjsko vprašanje. Razmišljalo se je, ali naj bi se že te skupščini predložili kakšni konkretni predlogi, ampak končno sta se oblastna odbora ljubljanski in mariborski zedinila v mnenju, da prihaja v poštev toliko različnih momentov in interesov, da je potrebno, predto se pride s konkretnimi predlogi pred oblastno skupščino, da se cel kompleks tega vprašanja obravnava pred širšo anketo.

In smo se zedinili, da se odseka za zdravstveno, humanitarne in socialne zadeve, ljubljanski in mariborski, sestaneja in sicer v drugi polovici meseca avgusta v Celju. K tej skupni anketi ljubljanski in mariborski se bodo tudi pritegnili zastopniki organizacij, in sicer društvo najemnikov in društvo hišnih gospodarjev in nadalje zastopniki vseh večjih mest v Sloveniji in vseh večjih industrijskih občin Slovenije. Nadalje vam imam poročati, da sta oblastna odbora ljubljanski in mariborski razmotrivala v skupni seji dne 3. t. m. vprašanje, ali ne bi kazalo, da se sestaneja oba ljubljanski in mariborski oblastni odbori, na skupna zborovanja, na katerem naj bi se obravnavale nekatere zadeve, ki so aktualne za obe oblasti. Predvsem so imeli pred očmi dejstvo, da je treba urediti vprašanje privzno dohodninske komisije in deželne pridobninske komisije.

Tudi cestni zakon smo že tedaj nameravali razpravljati skupno, pa smo pozneje osnutek poslali v Maribor. Glede na to in z ozirom na sprejeto resolucijo bo predmet skupnega obravnavanja tudi novela k cestnemu zakonu.

Citali ste, da je mariborska oblasna skupščina sklenila, da se sestane mariborska oblasna skupščina z ljubljansko v Celju. (Poslanec Tratinik: »Živeja zedinjena Slovenija!« Viharno ploskanje in odobravanje.) In da se je v tem smislu sprejel predlog za izvolitev posebnega odseka, ki naj pripravijo tozadevne zakone. Z naše strani bo prevzel zaenkrat iniciativno oblastni odbor, če pa bo pokazal dejanska potreba, se bodo eventualno pritegnili še člani ostalih dveh skupin naše oblasne skupščine, ki nista zastopani v oblastnem odboru (saha: klici pri levi). Torej kot rečeno, če bo potreba, bomo to uvaževali. Prvo je, da pridemo z mariborsko oblastjo do konkretnih zakonov. S tem zaključujemo sejo in odgajam zasedanje na nedoločen čas.

Zasedanje se je končalo včeraj ob 11 dopoldne.

DR. EDVARD JEMEC, zdravnik

zopet redno ordinira od 2—4

Tržaška cesta štev. 8.

Romarjem na Sv. Višarje.

14. 15. avgusta.

Podpisana Zveza opozarja one, ki nameravajo 14. avgusta poročati na Sv. Višarje, naj se takoj priklase, ker termin za prilašanje, 31. julij, se bliža. Izkaznica stane Din 40 in velja obtem za italijanski vizum (ki stane drugače sam Din 75) in za vožnjo po italijanskem ozemlju. Na podlagi izkaznice se dobi polovična vožnja na progi Zagreb—Planica. Vsak naj kupi na domači postaji cel vozni listek do Planice, prosí za žig in naj obdrži vozni listek, ki velja potem za nazaj. Odhod iz Ljubljane v nedeljo 14. avgusta zjutraj ob 5.25, odhod iz Trbiža v ponedeljek ob 18.00, prihod v Ljubljano ob 21.03. Zvezo imajo sledeči vlaki in sicer proti Zidanemu mostu ob 22.45, proti Rakeku 23.15 in proti Vrhniki 22.20. Zal, da doleženjski vlak odhaja šele ob 6.25 iz Ljubljane. Priglaš se v Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta št. 5. Vsak romar naj blagovoli poslati nataden naslov, stan, starost. — Slov. kršč. ženska zveza.

Zlati jubilej najstarejšega organista v lavantinski škofiji.

Ne bi bilo prav, če bi slovenska javnost prezrla zlati jubilej dela najstarejšega organista v lavantinski škofiji g. Jakoba Kurnika.

Rodil se je 20. maja 1848 v Sp. Gasteraju v Slov. goricah. Ljudsko šolo je obiskoval v Sv. Juriju v Slov. goricah, kjer je takrat služboval kot učitelj in organist Vajksler, ki je odkril v mladem dečku glasbeni talent. Po smrti Vajkslerja ga je poučeval v glasbi kaplan Pučko, in sicer predvsem cerkvene glasbe. Nadaljnjo izobrazbo je črpal iz glasbenih knjig kot samouk. Leta 1877. je dobil dekret od škof. ordinarijata v Mariboru, s katerim je bil imenovan za organista pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, kjer slušbuje še dandanes.

V zakonu ga je Bog dobro blagoslovil, dal mu je 13 otrok, ki so še vsi živi. Svoje otroke je lepo vzgojil in vse glasbeno izobrazil. Po pravici se trdi, da so pri Kurniku vsi muzikalični. Kot organist je mnogo storil tudi na koru v cerkvi. Dalje je izučil celo vrsto dobrih glasbenikov, kajti ni ga instrumenta, katerega bi oče Kurnik ne obvladal. Jubilar vrljub starosti 79 let še vedno vrši brez godranja svojo službo, kateri se noče odreči. Naj ga Večni, katerega čast in slavo je pel nad 50 let, ohrani zdravega še dolgo let!

K smrtni nesreči na Prisojniku.

K našemu včerajšnjemu poročilu glede smrtno ponesrečenega turista Friderika Kroebra, poročamo dodatno:

Rešilna ekspedicija, ki je bila odposlana po ponesrečenega, je prispela včeraj iz Koče na Gozdu v Kranjsko goro. Tрупlo Kroebra, ki je bilo pokrito z gorakim zelenjem, so pripeljali na vozličku v mrtvašnico v Kranjski gori.

Včeraj ob tričetrt na pet popoldne je prispela radio-brzojavka iz Badsalzmana v pisarno SPD, v kateri prosi brat pokojnika merodajne žnitelj, da počakajo s pogrebom tako dolgo, dokler ne pride brat v Slovenijo. Politično oblastvo v Radovljici je odredilo, da bo pogreb odličenega nemškega turista v nedeljo ob enajstih dopoldne, za slučaj pa, da pokojnikovega brata do te ure še ne bo, se bo počakalo s pogrebom do petih popoldne.

Huda ura.

V ponedeljek 18. julija ob pol 10 zvečer se je razbjesnela huda ura nad Semičem in njegovimi goricami. Črez 20 minut je divjal vihar. Toča je tako nagosto padala, da si jo v lorek ob 8 zjutraj pod kapom lahko nagrabil pol škafa. V nekaterih legah so vinogradi popolnoma uničeni. Niti sledu o kakem grozdu. Težko prizadeto ljudstvo prosí, da mu gredo oblasti na roko pri odpisovanju davkov.

Ljubljanske ceste.

I. Po Bleiweisovi cesti so škropi z avtomobilno brizgalno. Škropi se v naglosti 15 km na uro. Ze puh avtomobila vzdigne prah, puh vode iz cevi pa dvigne prah do oken II. nadstropja. Ali je to higiensko? Predlog: Mestni magistrat naj izda pravilnik, da sme voziti škropilni avtomobil le korakoma.

II. Desni trotoar Masarykove ceste, ko se gre z Dunajske ceste proti glavnemu kolodvoru, je 100 korakov na dolgo posut s pol metra visokim kupom gramozu in zemlje. Predlog: Gramoz naj se odstrani iz trotoarja.

III. Masarykova cesta je od Miklošičeve ceste že čez 1 leto razkopana in je še danes v takem razkopanem stanju, kakor jo je pustil pred enim letom bivši gerentjski svet. Ob dežju stoji na tem delu ceste 10 cm visoka voda, ob suhi pa prah do gležnjev. Trotoar ob mestni strani ceste ni samo neizdelan, ampak grebenast kakor kraški pašnik. Ako želimo Ljubljano radi tujkega prometa lepšavati, moramo to storiti vsaj tam, kjer prihajajo tuji to vidijo, in taka točka je nesporno Masarykova cesta pri glavnem kolodvoru. Poleg tega zasluži pa tudi g. Masaryk sam malo več pozornosti. Predlog: Mestni magistrat naj pošlje takoj komisijo, ki bo ugotovila, da sta cesta in trotoar med glavnim kolodvorom in Miklošičevo cesto ne samo za Ljubljano in sramotnem stanju, ampak da je tudi za osebni promet skrajno nevarna. Sklep komisije naj bo, da se ta cesta in trotoar takoj popravita in da se magistratni organi, ki bi imeli po svoji službeni dolžnosti za to skrbeti, pokličejo k redu.

IV. V Franciskanski ulici, ki je itak zelo ozka, leže ob Slonovem ulici celi kupi kamenja, kakor da bi bilo pripravljeno za demonstracijo. To kamenje naj se odstrani.

V. Pred dvema mesecema se je razkopal betonski trotoar v Slomškovi ulici po sredi, ker se je tam polagal kabel. Jamo so zasuli samo z gramozem. Po sredi trotoarja nastane ob deževju blato, ob solcu pa kup prahu. Predlog: Mestni magistrat naj ta škandal takoj odpravi.

VI. Za 1. državno gimnazijo v Tomanovi ulici je Gledališka ulica tlakovana, kar smatra policija za trotoar ter kaznuje vsakega kolesarja, ki tam skozi vozi. Predlog: Mestni magistrat naj napravi tam veliko tablo z močnim napisom: »Kolesarjem zabranjeno« ali pa malo tablico z napisom: »Tudi za kolesarje«.

VII. O Strelški ulici in o gnojnicah, ki se tam pretaka, ste že mnogo pisali, pa nič ne pomaga. In zakaj ne? Ker je pri mestnem stavbenem uradu nek merodajen gospod mnenja, da je gnojnica napeljana — umetno samo zato, da bi se magistrat pristilil h kanalizaciji oziroma regulaciji te ulice. Predlog: Gospod vladni komisar naj kupi metlo in prične brezobzirno pometati, pa bo škandal, da se sredi Ljubljane po ulici pretaka gnojnica, kmalu odpravljen... pa še marsikaj drugega. Očividec.

Dnevne novice

★ Premestitev v pol.-uprav. službi. Matej Kakelj, vladni svetnik in vodja okraj. glavarstva v Črnomlju, je premeščen v Novo mesto, kjer bo vodil okrajno glavarstvo. Na njegovo mesto pride dr. Lovro Hacin, referent pri okraj. glavarstvu v Kamniku.

★ Odlikovanje. Z redom sv. Save 4. razr. je odlikovan Marko Tomažič, dekan v Kozjem. Z zlato svetinjo za civilne zasluge so odlikovani Simon Berlič, upokojeni državni sluga v Litiji; Edvard Pivec, posestnik v Ribnici na Pohorju; Anton Maček, posestnik v Sonovem pri Kozjem. S srebrno svetinjo za civilne zasluge so odlikovani Josip Kurent, sluga Kranjske hranilnice v Ljubljani; Avgust Vidmar, ključavničar v Strojnih tovarnah in livarnah v Ljubljani; Franc Pintar, delavec v premogovniku v Zabukovcu.

★ V Mirni peči bo 24. julija popoldne velika orlovska prireditev.

★ Trg Laško — mesto. S kraljevim ukazom od 17. julija 1927 je trg Laško proglašen za mesto.

★ Izlet v Prago priredi začetkom septembra Umetnostno-zgodovinsko društvo za omejeno število udeležnikov. Izletniki odidejo iz Ljubljane v torek, dne 30. avgusta, in se vrnejo v četrtek, dne 8. septembra. Na programu je ogled metropole češkoslovaške republike, ki je bila v vseh umetnostnih dobah izredno aktivna. Glavne gotske in baročne cerkve in posvetne stavbe nudijo veliko bogastvo francoskih, severnih, italijanskih in domačih oblik. Praga je mesto mnogih umetnostnih zbirk in pomembno središče modernega kulturnega življenja, predvsem glasbenega in gledališkega. Izletniki si bodo ogledali razen Prage lepo mesto Kutno Horo z mnogimi srednjeveškimi stavbami, med katerimi je katedrala sv. Barbare posebno znamenita. Letno bivališče čeških kraljev, Karlov Tyn, ki je tudi na programu, hrani mnogo del češke slikarske šole iz 14. stoletja. Izletniki bodo prisostvovali svečani otvoritvi razstave slovenskega modernega slikarstva dne 7. septembra v Pragi. Izlet vodi dr. Franc Mesesnel; stroški bodo znašali za desetdnevni izlet z vožnjo vred okrog 2.000 Din. Obvezne prijave sprejema vodja izleta od 22. do večer 26. t. m. vsak dan med 11. in 12. uro v Umetnostno-zgodovinskem seminarju na univerzi. Oddati je treba za dobo izleta veljaven potni list brez vizumov in takso 150 Din za osebo. Prijave se morejo izvršiti tudi pismeno.

★ Vse župne urade prosi »Sveta vojska« v Ljubljani, da se zavamejo za častno udeležbo za trsatsko romanje. Ne upravičeno gmotno podpore pri težavnem delu, a upravičeno pričakujemo, da nas vsi podpirajo moralno. Nekateri župniki so prijave mnogo udeležencev, večje število pa je brez vsakega odziva! Naj ne podcenjujejo treznostnega pokreta, ki živo posega v njih delovanje!

★ Iz Dolenjske se je za romanje in treznostni tabor na Trsatu prijavilo izredno majhno število udeležencev! In to kljub temu, da je zveza za Dolenjce najbolj ugodna! Kdo bi mogel povedati vzrok?

★ Autobus Brezje — Bled vozi vsak dan iz postaje Podnarta (ne iz Otoč) na Brezje, in sicer od vlaka, ki prihaja iz Ljubljane v Podnart 8.20. Ob nedeljah in praznikih vozi le od turistovskega vlaka (6.32). Cena 10 Din. Če potniki izstopajo v Podnartu, prihranijo na vlaku in mostnini 5 Din, tako da stane vožnja z avtom pravzaprav le še 5 Din. Nazaj v Podnart vozi po naročilu. Potniki, poslužuje se ugodne prilike. — Na Bled vozi vsak torek, četrtek, soboto in nedeljo z Brezje ob 14.30 na Bled (postajališče hotel Central). Odhod z Bleda 18.30. Če se priklasi zadostno število oseb, vozi vsako uro. Avtopodjetje Bole & Cvenkelj, Brezje.

★ Potni listi za celo Evropo. Mednarodni turistični kongres na Dunaju je sprejel sklep, da se pošlje vladam vseh evropskih držav poziv, naj se uvede »evropski potni list«, s katerim bi se moglo brez vseh nadaljnjih formalnosti potovati po celi Evropi. S tem bi se evropski turizem silno pospešil.

★ Mati ga je s koso. Desetletnega Cirila Jezerška iz Peči pri Kamniku so prepeljali v petek v ljubljansko bolnico. Pri košnji je

Oskrunitelj nedoletnih deklic aretiran.

Dne 9. julija 1927 je bilo ljubljanski policiji prijavljeno, da je neki mlad možki predpoldne v gozdu na Golovcu oskrunil neko 13 letno deklico, doma iz Gorenjskega. Vkljub vsem poizvedbam identitete storilca ni bilo mogoče ugotoviti. Dne 21. t. m. dopoldne se je pa tišek sam ujel. Poskušal je namreč svojo srečo pri neki 13 letni deklici, ki je prišla na ljubljanski trg in jo hotel zvabiti na Golovec pod pretvezo, da mu bo nesla neki zavitek, zakar ji bo plačal 15 Din. Deklica se je s to ponudbo strinjala, ker je pa imela pomisleke, je pred odhodom o tem obvestila svojo starejšo sosedo, ki je iz previdnosti obvestila bližnjega stražnika. Ko je pohotnež zagledal stražnika in je zaslutil nastavljenost mu past, je skušal pobegniti, kar mu pa ni uspelo. Storilec je 26 letni čevljar I. B. iz Rožne doline, ki je že več časa brez posla. Oddan je bil v zapore deželnega sodišča. — Starši se svarijo, da ne pošiljajo nedoletnih otrok brez spremstva v oddaljene kraje in mesta.

namreč hodil za materjo, ki je nenadoma slučajno zamahnila s koso in ga vsekala v desno nogo. Deček je težko poškodovan.

★ Pri bledi, sivorumenkasti barvi kože, utrujenosti oči, slabem počutku, žalostnem razpoloženju, težkih sanjah, bolečinah v želodcu, pritisku krvi v glavi in strahu pred boleznijo se svetuje, da se skozi nekaj dni zjutraj na tešče izpije čaša naravne »Franz-Josef« grenčice. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josef« voda največ radi tega, ker na mil način odstranja vzroke mnogih bolezenskih pojavov. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

★ Čudežne zdravilne uspehe dosežete pri revmatizmu, protinu, nevralgijah (ischias), pri živčnih in ženskih boleznih, pri vapnenju žil, motenju (prebave), ostarelosti, kron. kožnih boleznih. Svoje telo okrepčate in pomladate, ako se zdravite v starodavnem, radio emanacijskem termalnem kopališču Toplice pri Novem mestu (Dolenjske Toplice) 36 do 38° C. Postaja Straža-Toplice (3 km). Sezona od 1. maja do 30. septembra. Ves modern komfot. Prospekte na zahtevo. Pošta, telefon in telefon.

KUSAKOVIČA KALODONT

najboljša pasta za zobe

★ Stenical najboljšo sredstvo proti steniciam dobite samo v drogeriji Kanc, Zidovska ulica.

★ Vrednostne papirje vseh vrst, pred- in povojne, tu- in inozemske, delnice, bančne zadolžnice, državna, deželna in mestna posojila, železniške prioritete, obligacije, založnice, rente, srečke itd. kupuje in plača najbolje Efekt-banka M. Jankole, Ljubljana, Kongresni trg 9.

Ljubljana

○ Sin barona Winklerja v Ljubljani. Včeraj je prišel v prostore ljubljanskega oblastnega odbora v spremljstvu dame postarene gospod, skromen in ljubezniv. Predstavila ga je dama kot svojega soproga — sina nekdanjega kranjskega deželnega predsednika Andreja barona Winklerja. Gospod je želel videti prostore, kjer je preživel svoja prva mladostna — gotovo srečnejša leta od sedanjih. Starejšim Ljubljančanom je še v spominu, da je bilo v prostorih na Turjaškem trgu, kjer je sedaj oblasni odbor, v nekdanji deželni hiši — »Montovž« —, c. kr. deželno predsedništvo, ko je bil predsednik baron Winkler. Spomini na polpreteklo dobo so očividno vplivali na sina za Slovence zaslužnega nekdanjega deželnega predsednika. Pripomnil je med drugim kajne na vogelno sobo, kjer so nastanjeni tačas oblasni odborniki, da je bil tam vsako leto 18. avgusta cesarski diner. Rojak, — danes sicer tuje — pa bodi pozdravljen na rodni zemlji slovenski!

○ Nov konzulat v Ljubljani. Kakor poročajo iz Beograda, je vlada podelila eksekvatur častnemu danskemu konzulu v Ljubljani veletrgovcu g. Aleksandru Knezi.

○ Šišensko katoliško prosvetno društvo v Spodnji Šiški priredi v nedeljo 24. t. m. izlet v Kamniško Bistrico. Odhod iz gorenjskega kolodvora ob pol 6 zjutraj. K polni udeležbi vabi odbor.

○ Tragikomična nezgoda. Ni vsakomur pot postlana z rožicami in zlasti kariera filmskega igralca vsebuje mnogo, mnogo neprijetnosti. Spoznal jih je včeraj tudi Franc Mohar, doma iz Trbovelj. O njem pravijo, da se je poskušal že v vseh poklicih, najraje pa je bil akrobat. V Zagrebu je baje hodil po žici s strehe na streho, skakal s streh na cesto itd. Svoje talente pa je sklenil, da da le svoji domovini na razpolago. Že od nekdaj ga je srčno mikal film in ko je v Ljubljani zvedel, da namerava podjetje »Jugofilme« pri-

Dober večer

polepša Vas

ELIDA

CREME DE CHAQUE HEURE

Ta krema medle barve daje teintu nežni izgled alabastra. Ona je tajnost vsake kraljice lepote. Rabi jo vsako uro, ker je zmeraj nevidljiva, toda vedno deluje.

Senesveti, nemaže.

Elida Creme de Chaque Heure

rediti včeraj na Golovcu filmsko snemanje, je sklenil, da se tudi sam vtakne zraven. Ob 3 popoldne se je končalo snemanje »Jugofilma« in njegove apaske drame na Golovcu — nastopilo je kakih pet oseb, samih mladih kandidatov za filmske igralce, — naku je hotel pokazati še Mohar svoje zmoglosti. Povzpel se je na osem metrov visoko streho vile na Golovcu in — se pogumno spustil dol. Toda nesreča je hotela, da si je Mohar pri padcu zvil levo nogo. Poklicana rešilna postaja ga je s težavo spravila s hriba v dolino in v bolnico. Jasno je, da podjetja »Jugofilma« ne zadene pri nesreči nobena krivda, nasprotno pa se tudi Mohar prav nič ne kesa svojega početja in pravi, da bo, ko okreva, svoje »filmske« poskuse nadaljeval in da namerava prav gotovo postati filmska »zvezda«.

○ Nesreča z motornim kolesom. Trgovca Sergejev Vladimir je v petek popoldne poskušal na Tržaški cesti vožnjo z motornim kolesom, ki ga je nameraval kupiti. Pri Glinah se je ogrodje motornega kolesa nenadoma pretrgalo na dvoje in Sergejev je padel trdo na tla in dobil lažje poškodbe od zunaj ter težje v notranjosti prsnega koša. Sergejeva so prenesli na njegov dom. Seveda se je tudi kupčija z motornim kolesom razbila.

○ Tatvine. Policijska kronika beleži zopet dve tatvini koles. Ocepku Jožetu, razkuževalcu, je bilo 21. t. m. izpred higijenskega zavoda ukradeno kolo, vredno 1000 Din. — V Tomačevem sta bila Smrajcu Ivanu in Mariji ukradeni dve kolesi, vredni skupaj 2750 Din. — Vagerju Ivanu v Hranilnični ulici je nekdo ponoči odnesel 120 Din vredno palmo.

○ Hitro izsledila ukraden predmet. Tobačni delavki R. K., stanujoči na Opekarski cesti, je njen sosed I. M. ukradel 250 Din vreden ponikljan aparat za britje. Ukradenka je instinktivno odšla v mestno zastavljalnico in tam res našla svojo latvino, ki jo je tat pod svojim imenom zastavil za 50 Din. Tat je neznanomak pobegnil in ga zasleduje policija.

○ Vlom na Barju. Posestnik in strojni ključavničar Josip Ravnihar v Črni vasi št. 3, se mudi te dni v Zidanem mostu. Njegovo hišo pa si je za časa njegove odsotnosti izbral neznan vlomilec, ki je v četrtek ob treh popoldan vlomil vrata v poslopje in odnesel večjo množino perila in moške obleke. Natančno se bo mogla škoda ugotoviti, ko se vrne Ravnihar, ki je samec, domov. Vlom so opazili mladi bratje Vidmarjevi, katerim je poverjeno varstvo nad hišo. Policijsko zasledovanje ni moglo ugotoviti nikake sledi za vlomilec.

○ Izgubljeni in najdeni predmeti. V času od 1. do 15. t. m. je bila pri ljubljanski policiji pripravljena večja množina izgubljenih predmetov ter razmeroma prav velika vsota izgubljenega denarja — približno 9700 Din in 70 lir. Med izgubljenimi predmeti so prijavitelne večinoma listnice ter srebrne doze. Nasprotno pa je prijavljeno le 138 Din najdenega denarja, nenavadno veliko pa je najdenih palic, dežnikov in podobnih predmetov, ki so bili pozabljeni večinoma v vagonih.

○ Specijalna trgovina dunajskih bluz, otroških obleke. Kristoflič-Bučar, Stari trg.

Maribor

□ Imenovanje v policijski službi. Za obl. poveljnika drž. varnostne straže v Mariboru v 2. skupini II. kategorije je imenovan Franc Finžgar, dosedanjí nadzornik istotana.

□ Blagoslovitev društv. doma v Krčevini. Jutri se vrši slovesna blagoslovitev novega društvenega doma in sicer po sledečem redu: ob 9 slovesna služba božja v kapeli Matere božje na Aninem hribu. Ob četrti na 3 slovesen sprejem prijavljenih društev, ob pol 3 popoldanska služba božja. Po litanijah gredo vsa društva g. škofu nasproti in ga slovesno sprejmejo in pozdravijo. Po pozdravu blagoslovitev novopostavljenega doma s kratkim govorom. Kot slavnostni govornik bo nastopil nar. posl. Franc Zebot. Po končani slovesnosti bo v dvorani in zunaj nje prostja zabava, pri kateri sodelujeta oba godbena odseka kat. mladine. Poskrbljeno bo tudi za mrzla jedila. Da se bodo te slovesnosti vsi naši somišljeniki lažje udeležili, bo vozil avtomobil od 2 naprej s Trga svobode v Krčevino.

□ Služba božja za turiste je redno vsako nedeljo pri Sv. Arehu ob 10, na Smolniku ob 9. Kadar bo služba božja pri Sv. Uršuli na Plešivcu, bo vedno pravočasno naznanjeno v časopisu. Turisti se morejo v Mariboru udeležiti sv. maše ob pol 5 pri oo. frančiškanih pred odhodom vlakov.

□ Pri Sv. Uršuli na Plešivici bo v nedeljo 24. in tudi na 25. julija služba božja ob 9. uri. — Aljažev klub.

□ Skupna lista Bernatovcev in neodvisnih socialistov (komunistov). Po razbitih pogajanjih med socialisti in bernatovci so se slednji združili bernatovci in neodvisni socialisti. Za skupnega kandidata in nosilca liste je določen vodja socialistov iz mežiške doline učitelj Vinko Möderndorfer.

□ Oblastna računsko kontrola v Mariboru. Posebna naredba zahteva za poslovanje oblastnega finančnega gospodarstva in knjigovodstva tudi računsko kontrolo, ki jo sestavljajo v Mariboru en državni uradnik in dva člana oblastne skupščine Oblastna skupščina je na zadnji seji določila Stabeja in Ovcarja.

□ Vojaška razporeditev. Vojaška razporeditev vojnih obvezancev iz Maribora, ki tu prebivajo in so sem pristojni, se vrši v nedeljo 24. t. m. ob 7. zj. do 6. zvečer. Za tiste, ki so službeno zadržani, pa 21. avgusta.

□ Težka avtomobilska nesreča. V četrtek zvečer se je pripetila na ptujski cesti blizu Tezna velika avtomobilska nesreča. Iz Maribora sta se vozila proti Ptuju mehanik Franc Bauman iz Ptuja in Franc Hobacher iz Maribora. Avto je vozil z veliko hitrostjo, ko je prišel v bližino gozda, je nenadoma počila pnevmatika na zadnjem kolesu. Avto je vrglo v zrak, nakar se je dvakrat prekučnil in zvrnil v jarek. Pri padcu je prišel Bauman pod avtomobil in zadobil težke poškodbe na rami, roki, hrbtu in obrazu. Hobacher pa je dobil le lažje praske. K sreči pa je v istem trenutku pripeljal mariborski rešilni avto, ki je težkoranjenega Baumana prepeljal v Maribor. Prevrnjeni avtomobil so dvignili, montirali kolo, nakar je avtomobil nadaljeval vožnjo.

Poravnajte naročnino!

Celje

Kam gremo jutri, v nedeljo, 24. julija 1927? Z našimi Orli, Orlicami, Orlički in Orličicami gremo jutri v Radeče pri Zidanem mostu. Spored orlovskega nastopa v Radečah je sledeči: Dopoldne po prihodu vlakov se izpred kolodvora razvije spreved po mestu v cerkev, kjer se vrši ob devetih božja služba. — Popoldne ob treh se prične na travniku Marjinega dvora javna telovadba vseh orlovskih edinic in panog. Po telovadbi se vrši na telovadišču prosta zabava. Pri celi prireditvi svira priznana mestna godba iz Radeč.

Polovična vožnja je dovoljena vsem udeležencem jutrišnje orlovske prireditve v Radečah pri Zidanem mostu. Do Radeč je treba kupiti celo vozovnico, ki velja potem skupno s potrdilom, da si se prireditve udeležil in ki ga boš mogel dobiti na telovadišču, tudi za povratek. Vozovnice tedaj pri prihodu v Radeče ne smeš oddati. Vozovnica mora imeti na zadnji strani mokri žig tvoje domače (vstopne) postaje.

Češki dijaki v Celju. V torek je dospelo v Celje 37 dijakov, ki jih je poslala praška občina na letovišče v Celje. Radi neklih situosti, ki so jih izletnikom povzročile revolucionarne razmere v Avstriji, so se dijaki pripeljali že v torek, čeprav so bili najavljeni še le za sredo. Radi tega je odpadel tudi vsak poseben sprejem. Dijaki so nastanjeni v prostorih celjske gimnazije. Mladi letoviščarji se počutijo v Celju zelo dobro in so polni hvale nad lepoto celjske okolice in nad prijetnostjo kopalji v Savinji. Naj bi dijaki odnesli iz našega mesta čim najlepše vtise!

Kolo mu je izginilo. Zadnjo sredo je nekdo izmaknil dopoldne med 9. in 11. uro z dvorišča Narodnega doma kolo tipa »Torpedo«, ki je bilo last Antona Agreša iz Celja. Glavni trg 8. Kolo je črno pleskano, z nekoliko navzdol obrnjenimi ročaji, ki imajo rdeče gumijaste ročke, izmed katerih je leva nekoliko raztrgana. Gonilna plošča je preluknjana. Kolo je vseskozi dobro ohranjeno in vredno 1500 Din.

Tržič

VOLIVCEM MESTA TRŽIČA.

Jutri 24. julija se boste odločili, komu boste zaupali za bodočo dobro gospodarstvo na naši občini. SLS — po listah Delavske in Obrtne zveze — vas vabi, da oddaste svojo kroglico v drugo ali pa tretjo skrinjico. V dosedanjem demokratsko-socialističnem gospodarstvu na naši občini je vladalo pravzaprav pravo mrtvilo. Saj se zdi, da je dosedanja večina imela sploh strah pred javnimi sejami, ki so se vršile komaj vsake kvatre. Naši občini pa je treba krepkega razmaha, ki ga more prinesiti le SLS, ki ima trdno zaslombo v oblastni skupščini in, kot vse kaže, tudi v bodoči državni upravi. Volivci, pogledajte gospodarstvo v naših organizacijah v Tržiču in ne bo vam treba razmišljati, v katerih vrstah so dobri gospodarji! Delavci, ali boste volili socialiste, da se potem od vas izvoljeni zastopniki združijo, kakor doslej, v občinskem odboru z najbolj kapitalistično stranko SDS? Ne dajte se begati od teh skaza-socialistov! Čast Tržiča zahteva tudi, da izgine iz našega mesta moč povsod propadajočega SDS, ki tudi v našem mestu ni storila prav nič koristnega niti za široke ljudske sloje niti za obrt in napredek naše industrije. Kdo bo še verjel sladkim besedam in objubam agitatorjev, ki vas poznajo samo ob volitvah! Ni ga pač v Tržiču tako omejenega volivca, ki bi ne mogel spoznati, da je na naši strani zrelost, močnatost in gospodarski ter kulturni napredek. Kdor bo pri volitvah pripomogel k našemu političnemu napredku, ta bo sodeloval za procvit velikega Tržiča!

Kandidatne liste in skrinjice pri občinskih volitvah imamo štiri. Ko volivci razobešene liste pregledujejo, se vsi pohvalno izražajo o sestavi naših dveh list, dočim socialistična in zlasti liberalna kaže, da je bilo treba podpise vsepovsod iskati.

Rumor. naša usnjarska zadruga zaposluje danes že 34 delavcev, ki bi bili sicer vsi na cesti. To podjetje, ki so ga nasprotniki ob početke obsodili takoj na smrt, znači pač vzorno in zdravo gospodarstvo v naših vrstah.

Ježica pri Ljubljani

Tovariši gasilci! Pozivate se, da se pomnoštevno udeležite pogreba umrlega tovariša g. Ign. Hvastje v Savljah, ki se vrši danes popoldne ob petih. Paradna obleka s čelado. Zbirališče ob pol petih v Gasilnem domu. — Odbor.

Moški zbor pevskega odseka KPD se korporativno udeležuje pogreba umrlega dolgoletnega pevca g. Ignacija Hvastje, da mu ob slovesu izkaže poslednjo čast s pesmijo, katero je vedno tako ljubil. Pridite vsi! — Odbor.

Kočevje

Kočevska »Bauernpartei« je imela 17. julija svoj zaupniški sestanek pri Ernestu Petscheju v gostilni. Navzoči so bili vsi zastopniki okoliških občin. Govornikom se je izrekla hvala, glavnemu vodstvu stranke pa popolno zaupanje za vse dosedanje delo kakor tudi za prihodnje skupščinske volitve.

Znamenje časa. Ker je nastopila suša, so mlake in vodnjaki skoro izsušeni in tudi Rinža je močno upadla. Mestno županstvo je že omejilo vodo po vodovodih in še pristavilo, naj se stedi z vodo tudi ob določenih urah. — Ob Rinži in zvečer na sprehodih srečaš poleg znancev tudi neznanke; to so kočevski letoviščarji, ki prežive šolsko leto v Avstriji in pridejo radi čez počitnice v svojo kočevsko domovino vsak k svojim znancem ali sorodnikom. — Prah je še vedno neomejen gospodar, dež ga more le začasno ukrotiti.

Novo mesto

Stekline sumljiv pes. Dne 21. julija t. l. se je zatekel v hišno vežo lesnega trgovca Petriča v Kandiji št. 37 stekline sumljiv pes. Ko ga je hotel tamkaj stanujoča gospa Vukadin pregnati iz veže, jo je skušal pes popasti, pa se mu je z metlo ubranila ter ga potisnila v klet. Pes je nato mestni stražnik P. z revolverskim strelom pokončil. Uradno raztelesenje bo ugotovilo, ali je bil pes v resnici stekel.

Živinski sejem v Kandiji. Na mesečni živinski sejem v Kandiji dne 21. t. m. so prignali 140 glav živine. Kupčija je bila bolj mrtva. Vpitija mesetarjev je bilo le malo slišati. To je bil menda zadnji mesečni sejem v Kandiji, ker se prihodnji vrši že na Drski v območju občine Smihel-Stopiče, kar smo že svojčas poročali.

Poljske tatvine po ciganih. Iz novomeške okolice prihajajo pritožbe, da krajevo cigani po njivah krompir, fižol in koruzo ter odnašajo te pridelke v svoja skrita taborišča. S tem se dela po polju velika škoda, ki je pri onih toliko bolj občutna, ki imajo le malo nliv v najemu. Ni ga menda kraja v Sloveniji, ki bi imel toliko ciginov, kakor jih ima ravno novomeška okolica.

Nov jez. Mlinar g. Bojanc dela v svojem mlinu na vodi Težka voda pod Grmsko kmetijsko šolo nov betonski jez.

Trbovlje

XX Predavanje. V nedeljo, 24. julija, ob pol štirih popoldne priredi žensko društvo predavanje o »Ženi na Jutrovem«. Predavanje se vrši s skioptičnim slikami. Predava g. Zmavc, ki bo razjasneval dole, pri zadnjem predavanju manjkajoče slike Egipta, doline kraljev, Tutankhamena in tako dalje.

XX Priznato. Da se že konkurenca neha, so naši obrtniki mizarji v sredo večer na svojem sestanku sklenili, da bodo prevzeli skupno vsa mizarska dela nove meščanske šole. Ta korak naših mizarjev je pameten in ga vsi odobravajo, sedaj je pa dolžnost občine in šolskega odbora, da delo odda domačinom.

XX Operetni večer. Danes v soboto večer ob 8. uri gostujejo člani ljubljanskega narodnega gledališča gospa Balatkova, gg. Peček, Poche in Balatka in uprizore več odlomkov iz raznih operet v gostilni Forte na Vodah.

XX Vode primanjkuje. Imamo novo zgrajeni vodovod, ki stane občino težke milione. Ta pa odreja radi velikega pomanjkanja vode, da se v bodoče ne smejo škropiti ceste iz hidrantov občinskega vodovoda in preprečuje tudi škropljenje vrtov in pranje s pitno vodo. Če pa greš mimo rezervarjev na sv. Planino ali v Rovte, vidiš, da brezpotrebno teče iz njih voda v veliki množini. Suše letos tudi ni in smatramo vse to razglašeno pomanjkanje vode samo za šalo. Količina vode, katero dijeta dva studenca, po strokovniških ugotovitvah mora zadostovati za Trbovlje. Smo na seveda za to, da se odpravijo razne hibe vodovoda.

XX Vagonov ni. Pri rudniku je v petek delo počivalo, ker ni bilo vagonov za nakladanje premoga na razpolog, v zalogi ga je pa že preveč nakopičenega. Enkrat ni naročil, drugič manjka vagonov, tako da rudar premišluje, kaj še pride nad njega.

Slovenska krajina

Druga nova maša v Turnišču. V nedeljo 24. t. m. bo v Turnišču letos že druga nova sveta maša. Služil jo bo g. Franc Kolenc iz Gomilice. Slavnostno pridigo bo imel domači g. kaplan Ivan Greif.

Dijaško zborovanje. Dne 19. t. m. je imelo prekmursko dijaštvo v M. Soboti občni zbor. Med drugim se je sklenilo, da se dosedanja »Zavednost« prekrsti v »Panonijo«.

Moč sirele. Pretekli petek ponoči je tresčilo v brzojavni drog ob državni cesti iz Beltincev v M. Soboti. Strela je bila tako močna, da je poškodovala šest zaporednih drog. Štesala jih je od vrha do tal.

Dopisi

Smartno ob Paki. Dne 24. in 25. t. m. se praznuje obletnica odkritja spomenika v svečani vojni padlim in umrlim žrtvam občine Smartno ob Paki. V nedeljo dne 24. bo po prvi sv. maši slovesni litera za pokoj duš, nato zapoje pevski zbor žaloslinko »Mir vam bodi«. Spomenik bodo sorodniki okrasili z vencem in bo dva dni neprenehoma razsvetljen z električnimi žarnicami. Bratje, sestre, pokažimo, da še nismo izgubili ljubezni do onih, ki trohniijo daleč v tuji zemlji.

Sport

Gostovanje juniorjev celovškega Sportvereina. ki igrajo jutri v nedeljo ob 18. uri na igrišču SK Ilirije z juniorskim moštvom Ilirije, prinese poznavelec nogometne igre in vobče ožji sportni publiko posebno zanimivo tekmo. Kakor v nekaterih drugih sport. centrih, tako igrajo tudi pri nas juniorji mnogokrat lepši, tehnično popolnejši nogomet kot 1. moštva. Ako je tako juniorsko moštvo k vsemu temu še dobro vibrano, je res veselje motriti njegovo igro. Juniorski team Ilirije prednjači že nekoliko let ne samo ostalim domačim juniorskim moštvom, temveč je lanj »zdelalo« tudi za greškega juniorskega prvaka Gradjanske SK na klufovi 15 letnici s 6:1. Celovski SV nastopi v Ljubljani ojačen z nekaterimi igralci drugih celovških klubov, tako da postavi v boj nekakšno neoficielno juniorsko reprezentanco Celovca. Po dogovoru med obema kluboma smejo nastopiti strogo le juniorji, to je igralci do starosti 18 let.

Damski klobuki

najnovejši in najcenejši pri „BERKO“.

Damski slamniki po Din 65.—
Dunajska cesta 5.

Novi romunski kralj Mihael.

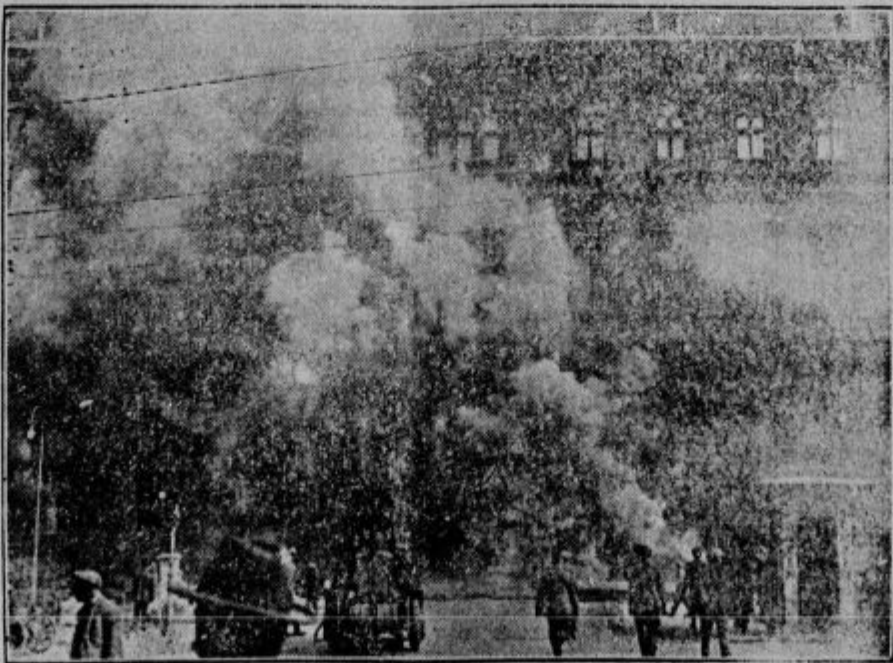
Romunska kraljica-vdova Marija.

Patrijarh Miron Christea, član romunskega regentskega sveta.

Romunski princ Nikolaj, član regentskega sveta.

Justična palača na Dunaju v ognju.

Kot predtekma se vrši ob 16.15. uri prvenstvena tekma med rezervama Jadrana in Hermesa.

S. K. Jadrana. Danes ob 19. sestanek rezervnega moštva v garderobi. Važno radi prvenstvene tekme z S. K. Hermesom. — Tajnik.

Kolearske dirke »Savec« se vršijo v nedeljo, dne 24. julija 1927 na progi Ljubljana—Planina in obratno. Start in cilj Tržaška cesta km 2.200 (gostilna Kramar). Začetek ob 15 uri. 1. Glavna društvena dirka 90 km. 2. Dirka novincev 10 km. 3. Damska dirka 4 km. 4. Invalidska dirka 4 km. 5. Seniorska dirka 4 km. 6. Zvezna dirka 20 km. Po končanih dirkah se vrši srečkanje za 10 lepših dobitkov. Skupni odhod z goščo »Gradašca« iz Sv. Jakoba trga ob pol 14. uri.

Naznanila

Gasilno društvo na Verdu priredi v nedeljo dne 24. t. m. svojo vrtno veselico. Za razvedrilo skrbi godbeno društvo »Vrbnika«. Začetek ob treh popoldne. Prijatelji gasilstva vabljeni.

Po svetu

Rekordni poizkusi na letalu

v Dessau, 22. jul. (Izv.) Ob 5 zjutraj sta se dvignila na tukajšnjem letališču znana letalska rekorderja Loose in Risticz v Junkerjevem prometnem letalu za poskusen polet. Nameravata potolči ameriški vztrajnostni rekord 51 ur, in če se jima bo to posrečilo, bosta morala ostati v zraku do nedelje zjutraj. Krožila bosta na progi Dessau—Lipsko, tja in nazaj. Ob 10 zvečer sta po 18 urnem poletu oba pilota premerila progo 2200 km, kar znači eno tretjino poti iz Dessau v Newyork. Če se poskusni polet posreči, bosta v kratkem nastopila polet preko oceana.

NOVA DEMPSEYJEVA ZMAGA.

v London, 22. jul. (Izv.) V navzočnosti 90 tisoč gledalcev se je vršil boksarski boj med Dempseyem in Sharkeyem. Dempsey je premagal Sharkeya v sedmi rundi k. o. Od začetka je bil Sharkey v premoči in po nekaj rundah je Dempsey že popuščal. Imel je že krvava usta in je bil videti močno utrujen. V sedmi rundi pa se je opomogel in premagal nasprotnika. Dempsey bo prejel 50.000 funtov. Sharkey pa 10.000. Publika je Dempseyu prirejala naravnost viharne ovacije. Sharkey je izjavil, da je septembra zopet pripravljen nastopiti v Newyorku proti Dempseyu.

PROTIKOMUNISTIČNA AKCIJA V FRANCIJI.

v Pariz, 22. julija. (Izv.) Glavni tajnik komunistične stranke Semard, ki je bil istočasno z Daudetom osvobojen iz zaporov, je bil zopet aretiran. Aretacija tajnika v strokovnem domu ni povzročila nikakih incidentov. Iz Bruslja poročajo, da se nahaja rojalist Daudet v Venduynne, malem belgijskem kopalšču.

V SPOMIN NAPOLEONU.

v Pazi, 22. jul. (Izv.) Ameriški raziskovalec Daly je l. 1860. vzel vrbo žalujko na Napoleonovem grobu in jo nanovo zasadil v Ameriki. Eden njegovih naslednikov Reinold je to vrbo podaril sedaj Franciji. Prihodnje dni jo bodo prepeljali v Pariz in zasadili na vrtu Invalidskega doma.

ČEŠKI FAŠISTI.

v Praga, 22. jul. (Izv.) »Narodni Osvobodenci« izve, da bodo češki fašisti pri občinskih volitvah nastopili s samostojnimi kandidatnimi listami. V Pragi bo nosilec fašistovske liste bivši general Čajda.

USPEH FRANCOSKEGA KONSOLIDACIJSKEGA POSOJILA.

v Pariz, 22. jul. (Izv.) »Matin« poroča, da je novo konsolidacijsko posojilo prineslo Franciji 6 milijard frankov. Posojilo bo dobila francoska državna banka in bo omogočila s tem denarjem cenen nakup deviz.

SPORAZUM MED ČANGKAJŠEKOM IN ČANGCOLINOM.

v London, 22. jul. (Izv.) Komisar nankinske vlade, ki se nahaja v Sanghaju, demantira vesti angleških agencij o sporazumu in premirju med Čangkajšekom in Čangcolinom. Kljub temu poudarjajo angleške vesti, da je ta sporazum gočov in poročajo posameznosti o umikanju čet narodne armade iz Šantunga.

ITALIJANIZACIJA TRENTINA.

v Rim, 22. julija. (Izv.) Listi iz Bozna poročajo, da je notranji minister naročil prefektu tamonjske pokrajine, da se morajo vsi hotelski računi spisati v italijanščini, ako doletni vsaj malo razume italijanščine.

NOVA BORZA.

v Milan, 22. julija. (Izv.) Danes je bila odprta nova borza za sviloprejkine kokone. To je edina vrsta te borze v Evropi.

POHOTNEŽ.

v Rim, 22. julija. (Izv.) V bližini Neaplja so aretirali nekega Alojzija Morra, ki je imel v svojem stanovanju pravi harem. Imel je zaprte tri sestre po 16, 18 in 20 let stare. Očetu je plačeval 500 lir najemnine in 30 lir dnevno za hrano.

POTRES.

Rim, 22. julija. (Izv.) Seizmografski institut v Faenzi je zabeležil davi ob petih močan precej oddaljen potres, ki je trajal dve uri. Oddaljenost središča »naša« prilično 4.700 km v jugozapadni smeri.

Gospodarstvo

Uvoz koles, motociklov in avtomobilov.

Iz najnovejše publikacije o zunanji trgovini naše države posnemamo zanimive podatke u vozu biciklov, motociklov in avtomobilov v našo državo.

Bicikli:		
	kom.	vrednost Din
1924	3789	5.023.000
1925	7441	7.432.000
1926	8144	9.635.000

Lani je torej uvoz koles narasel za 703 komade ali za 9,5 odstot. Odkod smo uvažali največ koles, kaže sledeča tabela (v komadih):

	1924	1925	1926
Avstrija	1660	4195	4318
Nemčija	1881	2223	1892
Francija	71	204	973
Italija	97	308	372
Madjarska	1	67	285
Češkoslovaška	2	37	155
Anglija	75	147	137

Lansko leto je padel uvoz iz Nemčije ter Anglije, dočim vse druge države zaznamujejo pri uvozu dvig. Zlasti je omeniti Francijo, ki je lani uvozila skoro 1000 voz, kar pomeni napram letu 1924. povzihanje za 1270 odstot; Češkoslovaška in Madjarska, ki sta leta 1924. uvozili komaj 3 vozove, sta udeleženi sedaj pri uvozu a 2 odstot, oz. s 3,5 odstot.

Motocikli:			
Uvoz je znašal:			
	kom.	teža kg	vrednost Din
1924	352	21.100	2.524.000
1925	1111	80.500	6.417.000
1926	622	66.700	4.156.000

Lansko leto je uvoz motociklov znatno padel, kakor je v l. 1925. izredno narasel. Zanimivo je, da se uvažajo vedno bolj težji motorji, pa tudi dražji. Po posameznih državah se je razdelil uvoz kakor sledi:

	1924	1925	1926
Unija	44	289	203
Anglija	97	311	155
Nemčija	41	80	108
Avstrija	116	217	71
Francija	13	67	52
Italija	4	56	18
Belgija	27	67	10

Avstrijo, ki je l. 1924. bila na prvem mestu, so izpodrinili Amerikanci, Angleži in Nemci. Uvoz iz vseh držav je bil lani manjši kakor l. 1925. Zlasti je padel uvoz iz Avstrije (za 66 odstot.) ter iz Anglije (za 50 odstot.), skoro popolnoma je prenehal tudi iz Italije in Belgije. Edino Nemčija si v vedno večji meri usvaja naš trg, saj njen uvoz neprestano raste: od 41 v letu 1924. na 80 v letu 1925. in 108 lani. Tudi v tekočem letu je razdelitev uvoza po posameznih državah enaka.

Poleg kompletnih biciklov in motociklov smo lani uvozili znatne količine delov, kar pa je v carinski statistiki izkazano skupaj za bicikle in motocikle.

vrednost Din	
1924	4.179.000 (samo deli koles)
1925	5.022.000
1926	4.137.000

Tovorni avtomobili:			
Uvoz tovornih avtomobilov je znašal:			
	kom.	teža ton	vrednost Din
1924	102	132	4.624.000
1925	290	318	8.665.000
1926	242	280	7.971.000

Uvoz tovornih voz je lani padel za 17 odstot, ne toliko po teži, kar pomeni, da so se uvažali v večji meri težji vozovi, kar kaže tudi povprečna cena, ki je višja kakor v letu 1925.

Delež posameznih držav pri uvozu je bil sledeč:

	1924	1925	1926
Unija	25	196	112
Italija	13	22	58
Avstrija	28	12	28
Francija	3	3	28
Nemčija	219	42	10

Nemčija, ki je leta 1924. daleko največ uvažila k nam, je padla na 5. mesto z 10 uvoženimi tovornimi avtomobili. Na prvem mestu je sedaj Amerika, kateri pa zelo konkuriira Italija. Zaradi padca franka je bilo lani mnogo voz uvoženih tudi iz Francije. Uvoz iz Češkoslovaške, ki je leta 1925. uvozila 22 voz, je lani popolnoma izostal.

Osebnih avtomobilov:			
V manjši meri kakor uvoz tovornih avtomobilov je nazadovalec uvoz osebnih avtomobilov, kar dokazujejo naslednji podatki:			
	kom.	teža ton	vrednost Din
1924	701	710	45.116.000
1925	2302	2301	92.161.000
1926	2068	2121	78.859.000

Število uvoženih voz je padlo za 10 odstot, dočim je teža celo narasla za 123 ton. Iz tega sledi, da so se uvažali bolj srednji in težji vozovi. Lani je znašala povprečna teža voza 1180 kg napram 1000 kg v letu 1925. in 1010 kg v letu 1924. Cene avtomobilov so v preteklem letu nazadovale, kar ni pripisovati samo višji vrednosti dinarja, ampak tudi faktičnemu znižanju cen voz na svetovnem trgu in pa — za Francijo — padanju franc. franka.

O provenienci voz govore naslednji podatki:

	1924	1925	1926
Unija	219	1285	879
Francija	108	232	479
Italija	157	485	435
Kanada	—	41	97
Avstrija	98	175	78
Nemčija	18	47	54
Anglija	9	7	24
Belgija	7	9	10
Češkoslovaška	12	27	6

Unija, ki je leta 1925. dala 56 odstot. vsega uvoza, je uvažala lani samo še 42 odstot.; francoski delež je narasel od 10 odstot. leta 1925. na 23 odstot. leta 1926. in je bil večji lani kot italijanski, ki je znašal 21 odstot. napram 21 odstot. leta 1925. Iz tega se vidi prodiranje cenenejšega francoskega voza na naš trg. Izredno važen naš dobavitelj je Italija, katere uvažal k nam v prvi vrsti fiata, Kanada, ki leta 1924. še ni nič k nam uvažala, je sredi leta 1925. poslala prvi transport voz v našo državo. Iz Kanade se uvažajo unijske marke. Avstrija zaradi visokih cen vedno bolj izgublja naš trg, dočim Nemčija napreduje, kakor tudi Anglija. Delež Belgije je majhen; Češkoslovaška pa istotako kakor Avstrija ne more konkurirati ceneniim Francozom in Amerikancem ter tudi Italijanom.

Tržna poročila.

Slive. Na belgrajski borzi notirajo slive (vse pomudbe), par. vagon Valjevo, za september do 15. oktobra: nav. garnitura 550, velika 570, 110—120 420, 95—100 550, 80—85 685, 70—75 730. Napram proštemu tednu so cene poskočile za 10 dinarjev.

Teža in odstotek tujih primesti pri žitu v trgovanju na belgr. borzi. Uprava belgrajske blagovne borze je določila sledeče hektoliterske teže ter odstotek tujih primesti v trgovini z žitom na belgrajski borzi: pšenica 76 kg 4 odstot., ječmen 62 kg 3 odstot., rž 72 kg 3 odstot. in oves 40 kg 3 odstot.

Stanje vinogradov v Dalmaciji. Kakor poročajo iz Splita, je stanje dalmatinskih vinogradov povoljno; dočim je vročina v Zagorju napravila dosti škode, ni v Primorju nič škodovala. Stanje vinogradov je odlično in pričakovati je odličnega pridelka, jako v kvalitativnem kakor kvantitativnem pogledu. Včeraj je prišlo na trg v Splitu prvo grozdje, ki so ga prodajali po 29 Din za kilogram.

Zopež uvoz inozemskega premoga za železnice? Kakor poročajo belgrajski listi, se v merodajnih krogih zopež govori o uvozu inozemskega premoga za državne železnice. Vendar pa je upni, da po uvidevnosti žel. ministra ne bo prišlo do tega.

Uvoz čokolade. Vzporedno z razvojem naše domače industrije čokolade se uvoz od leta do leta manjša. Lani je znašal 150.000 kg v vrednosti 6.637.000 Din. dočim je bil leta 1925. 171.000 kg, leta 1924. 218.300 kg. in leta 1923. celo 326.000 kg. V teku 3 let je torej padel za polovico. Naiveč čokolade smo lani uvozili iz Švice (66.000 kg), potem iz Italije (36.000 kg) in iz Avstrije (31.000 kg). Leta 1924. je bilo razmerje uvoznikov čisto drugačno: na prvem mestu je bila Avstrija (70.600 kg), sledila je Italija (56.300 kg) in Švica (34.200 kg), kakor je videti, je Švica izpodrinila vse konkurente.

Drž. finance v januarju 1927. V januarju letos so znašali drž. dohodki 790.35 milijonov Din, izdatki pa 1055 milijonov Din. S tem se prebitok prvih 9 mesecev prorač. leta v znesku 220 milijonov Din izpremeni v prvih 10 mesecih proračun. leta 1926-1927 v deficit 45 milijonov Din.

Svetovna produkcija in konzum kave. Svetovna produkcija kave je znašala v kampanji 1926-1927 21.232.000 vreč (po 60 kg) napram 21.166.000 vrečam v letu 1925-1926. Konzum je bil 21.300.000, oz. 21.696.000 vreč.

Borzo

Dne 22. julija.

DENAR.

V kurzijah ni zaznamenovati dosti izprememb; edino London je bil zaključen po 276.20 napram včeraj (276.30). Privatno blago je bilo nudeno po 276.30. V Curihu je zabeleženo splošno malenkostno razpadanje. Italija je bila trgovana v majhni količini po 309.50. Privatne ponudbe so bile na Dunaju, malo v Italiji, potem v Londonu in Parizu, ostalo pa je morala kriti Narodna banka. Prometi je bil značen v devizah: Curih, London in Praga. Ljubljana. (V oklepajih zaključki.) Devize: Amsterdam 22.80—22.81, Berlin 13.51—13.54 (13.525), Budimpešta 9.90—9.93, Curih 10.935—10.935 (10.95), Dunaj 7.995—8.025 (8.01), Newyork kabel 56.93 bl., ček 10.935—10.965, (10.95), Pariz

222.25—224.25 (223.25), Praga 168.20—169 (168.60), Trst 308.50—310.50 (309.50).
Zagreb. Italija 308—310, London 275.80—276.60, Newyork 56.70—56.90, Praga 168.20—169 Dunaj 7.99—8.02, Curih 10.935—10.965.
Curih. Belgrad 9.13, Budimpešta 90.50, Berlin 123.35, Italija 28.25, London 25.2075, Newyork 519.25, Pariz 20.33, Praga 15.38, Dunaj 73.10, Bukarešt 3.15, Sotija 3.76, Varsava 58.
Dunaj. Devize: Belgrad 12.49, Kadanj 190.05, London 34.39, Milán 33.68, Newyork 33.80, Pariz 27.81, Varsava 79.35, Valute: dolarji 710.50, angleški funti 44.50, francoski frank 28, lira 38.90, dinar 12.57, češkoslovaška krona 21.10.
Praga. Devizer Lira 138.87, Zagreb 59.35, Pariz 182.40, London 161, Newyork 33.80, Pšenica: Newyork 155.67, Chicago juli 132, sept. 138.10.
Trst. Belgrad 32.20—32.30, Curih 353—355, London 89.15—89.40, Newyork 18.30—18.40, Dunaj 257—260, Pariz 70.80—71.20, Praga 54.25—54.75.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. 7% invest. posoj. 84 den. vojna odškodnina 943 den., Celjska 197—199, Ljublj. kreditna 147 den., Prastrediona 850 den., Kred. zavod 160 den., Slavonja 55 den., Sešir 104 den.
Zagreb. 7% invest. posoj. 84.50—85, agrari 50.50, zaklj. vojna odškodnina zaklj. 349.50, kasa 343—343.50, avg. 343—343.50, Hrv. esk. 93.50—94, Hipobanka 56 zaklj., Jugobanka 90—91, Prastrediona 850—855, Ljublj. kreditna 149—155, Narodna banka 4700—4750, Srpska 130, Sečerana 470—485, Slavonija 16—18, Trbovlje 450—470, Veveče 132.50 den.,
Dunaj. Podon.-savska-jadran. 78, Zivno 72, Alpine 41, Graenitz 659, Kranjska Industrijska 41.95, Trbovlje 55.25, Hrv. esk. 11.15, Leykam 11.70, Jugobanka 11, Hipobanka 6.90, Mundus 170, Slavonija 15.

BLAGO:

Ljubljana. Les: Testonj originalni, fko vag. Sušak 500—500, zaklj. 4 vag. 500, trami po not. Kupca, fko vagon naklad. post. 260—260, zaklj. 260; tendenca je neizpremenjena, povpraševanje za testone; zaključeno: 4 vag. testonov, i vag. tramov.
Dež. pridelki: Pšenica nova, bačka, 78 kg. 2% brez dopl. slov. post., ml. tar. prompt 30 dni 337.50—340; isto dobava avg.-sept. 345—347.50, pšenica nova, sremska, 80 kg. 2% prompt slov. p. ml. tar., plačilo 30 dni 335; pšenica nova, slavonska, 79—80 kg. 2% prompt slov. post., ml. tar. plač. 30 dni 335; koruza bačka, nav. voznina slov. post., prompt, plač. 30 dni 235, bačka ml. tar. slov. post., prompt, plač. 30 dni 230, bačka, nav. voznina slov. post., prompt, plač. 30 dni 232.50, ban. ml. tar., slov. post., prompt, plač. 30 dni 227.50, srbska nav. voznina slov. post., prompt, plač. 30 dni 220, srbska ml. tar., slov. p., prompt, plač. 30 dni 217.5; ničlarica iz stare pšenice, fko Ljubljana, odjem celoga vagona, plač. po prejemu 510; vsi kurzi so ponudbe; tendenca je fvrsta; zaključkov ni bilo.
Novi Sad. Pšenica bačka, 78 kg. 200—202.50, bačka 79 kg. 202.50—205, sremska 78—79 kg. 287.50—290; oves bački 185—187.50; ječmen bački 64—65 kg. 200—210, sremski 64—65 kg. 200—210; koruza bačka 187.50—190, bačka okrogla 192.50, bačka fko vag. Sisak 200—202.50, bela bačka 197.50—200, ban. 187.50—190, sremska 192.50—195; moka 0 g 430—440, št. 2 405—410, št. 5 370—375, št. 6 330, št. 7 250—260, otrobi bački v jutu vrečah 155—160; tendenca neizpremenjena; promet: 16 vag. pšenice, 18 vag. koruze, 1 vag. moka in 6 vag. ovsu.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 22. julija 1927. Višina barometra 508.8 m

Opazovanje	Barometer	Ispolota v C	Rel. vlažn. v %	Vetar in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin		
						ob opazovanje	v mm dno	višina
Ljubljana (dvorec)	7	762.6	17.5	82	mirno	0		29.0
	14	759.0	28.9	42	SW 4	4		15.1
	21	758.4	23.5	46	SW 2	0		
Maribor		761.6	20.0	67	SE 2	0		26
Zagreb		762.0	21.0	66	SSE 4	0		29
Belgrad	8	761.9	20.0	62	mirno	0		26
Sarajevo		762.0	18.0	64	mirno	0		27
Skopje		761.7	23.0	47	NNW 4	2		29
Dubrovnik		761.2	23.0	31	mirno	0		27
Split		761.7	25.0	45	S 2	0		31
Praga	7	759.6	18.0	—	SW 4	5		25

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Dunajsko vremensko poročilo za 23. julija: pusto, od časa do časa deževno, temperatura se zniža, zapadni vetrovi.

Nikolaj Ljeskov:

Začarani romar.

— Čisto vsi? — rečem.
— Vsi, — mi odgovorita, — to je naš nauk, ki ga imamo od apostola Pavla. Kamorkoli pridemo, se nikjer ne prepiramo, to se ne spodobi za nas. Ti si suženj, pa kaj se hoče? Potrpeti moraš. Tudi apostol Pavel je zapovedal, da morajo sužnji ubogati. Ne pozabi potem, da si kristjan. Zato nama tudi ni treba zate skrbeti. Tudi brez najine pomoči bo našla tvoja duša rajska vrata odprta. Tatari pa ostanejo v temi, če jih ne bova sprejela v sveto cerkev. Zato morava za nje skrbeti.

Pokazala sta mi tudi knjižico.
— Le poglej, — sta mi rekla, — koliko ljudi sva že zabeležila tukaj! Vse te ljudi sva že pridobila za našo vero.

Nisem hotel z njima več govoriti, pa ju tudi nisem več videl. Samo eden izmed njiju mi je prišel še pozneje pred oči, in še to je bilo slučajno. Nekeč je prihitel odnekod eden izmed mojih malih sinov in mi rekel:

Očka, ob našem jezeru leži človek.
Šel sem pogledat. Videl sem, da so mu bili potegnili kožo do kolen na nogah in do lakti na rokah. Tatari so namreč pravi umetniki v tem poslu: najprej naredijo zareze z nožem, nato pa potegnejo kožo doli kakor nogavice ali rokavice. Njegova glava se je valjala tam zraven, bolj daleč, in na čelu ji je bil izrezan križ.

— Eh, — sem si mislil, — nisi mi hotel pomagati, rojak, in sem bil na te nevoljen, zdaj pa te je izvolil Bog in ti poslal mučniški venec. Oprosti mi zdati radi Kristus!

Prekrižal sem ga potem, mu spet združil truplo in glavo, pokleknil, ga zakopal in mu zapel 'Svjatyj Božec.' Ne vem pa do sedaj kam se je bil napotil drugi njegov tovariš. Mislim, da je končal na isti način in tudi prejel mučniški venec. Pozneje so namreč imele Tatarke v naši ordi jako dosti svetih podob, prav tistih, ki sta jih imela s seboj ona misijonarja.
— Misijonarji pridejo torej celo v Rinj-peske?
— Seveda pridejo, samo da vse to nič ne koristí.
— Zakaj pa ne?
— Nimajo pravega nastopa. Če že hočemo azijate spreobrniti v našo vero, jih je treba prestrašiti, tako da bi se od groze tresli. Misijonarji pa jim oznanjajo ponižnega Boga. To pa ne drži, zakaj azijati nima nikakega spoštovanja do ponižnega Boga, ki ni strašen. Take oznanjevalce samo pomori.

— Predvsem pa ne smejo menda imeti misijonarji, če gredo k azijatom, nič denarja in dragocenosti?
— Seveda ne. Sicer pa ne bo to ljudstvo za nič verjelo, da kdo prihaja k njim praznih rok. Prej si bodo mislili, da je vse zakopal kje v stepi, mučili ga bodo in trpinčili do smrti.

— Razbojniki!
— Seveda, razbojniki. Tako se je na primer zgodilo v času, ko sem tam živel, tudi z nekim židom. Nekeč je prišel bogve odkod star žid in je tudi oznanjal svojo vero. Dober človek je bil in menda vnet za svojo vero. Raztrgan je bil tako, da so cape kar visele od njega. Ko pa je prišel govoriti o veri, bi ga bil človek poslušal kar naprej. Od kraja sem se hotel z njim spustiti v prepir, češ, kaj je vredna vaša vera? niti svetnikov nimate! A on mi je dejal, da imajo tudi svetnike. Začel mi je citati iz talmuda, kakšni svetniki so pri njih... Prav zanimive stvari je cital. Talmud, sv. krepkih, sv. bezsmertnyj, pomiluj nas (pogrebna molitev).

mud, — mi je pripovedoval, — je spisal rabinec Jovozben Levit. Bil je tako učen, da ga niso mogli grešni ljudje niti pogledati. Čim so ga pogledali, so vsi takoj umrli. Zato ga je Bog poklical naravnost pred se in mu rekel: — Hoj, ti, učeni rabinec Jovozben Levit! To je že dobro, da si tako učen, ampak to ni dobro, da meni lahko poginejo zaradi tebe vsi židje. Saj jim nisem zato dal pod Mojzesovim vodstvom prekoratičti stepe in prebroditi morje. Poberi se mi torej ven iz svoje domovine in živi tam, kjer te ne bo nihče videl.
— Rabinec Levi se je takoj odpravil na pot in je prikorakal, ne da bi se kje ustavil, baš na ta kraj, kjer je bil nekeč raj. Tam so je zakopal do vratu v pesek, in je ostal trinaest let v pesku. Vsako soboto si je pripravil za kosilo jagnje, kljub temu, da je bil zasut do vratu, zakaj spekel mu je jagnje ogenj, ki je prišel iz nebes. Ta nebeški ogenj je tudi takoj vpepelil komarje ali muhe, če so se usedle Leviju na nos, da bi mu kri pile... — Te povesti o učenem rabincu so bile azijatom jako všeč in so žida dolgo poslušali. Potem pa so se lotili njega in začeli izpraševati, kam je zakopal svoj denar, ki ga je bil vzel na pot k njim? Žid jim je prisegal, da sploh nima denarja in da ga je poslal Bog praznih rok s samo modrostjo. Joj, vsi svetniki, kako jih je rotil! Pa mu vseeno niso verjeli. Zgrebli so na kup žerjavico od kresa, razprostrli čez vroči pepel konjsko kožo, ga vrgli nanjo in ga pričeli tresi. Venomer so mu prigovarjali, naj pove, kje ima denar. Končno so videli, da je počnel in ne da nobene glasu od sebe.
— Dosti je, — so rekli, — zakopljimo ga rajši do vratu v pesek. Nemara mu bo to dobro storilo. In zagrebli so ga.

A žid je umrl in ostal zakopan. Sama glava mu je še dolgo štrlela iz peska. A otroci so imeli pred njo strah. Zato so jo odsekali in vrgli v suh vodnjak.

LJUDSKA KNJIŽNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 23. zvezek: A. Sheehan, Notlag. Povest irskega dekleta. 24 Din, vez. 82 Din. 24. zvezek: A. Marby, Hanka. Lubiško-erlska povest. 22 Din, vez. 80 Din. 25. zvezek: Haggard, Hiti cesarja Montezuma (v tisku). 1. 23. zvezek: C. Lorenzini, Storžek in njegovo burkasto življenje. 14 Din, vezano 22 Din. 27. zvezek: Fregeli, Otroci solna (v tisku).

Odhodi vlakov iz Ljubljane gl. kol.				
Čas	Vrsta	Štev.	v smeri	
ura min.	vla			
0 16	brzi	603	Dunaj.	
0 33	ekspresni	501	Beograd, Bukarešta, Carigrad.	
1 12	brzi	601	Budimpešta.	
1 22	ekspresni	602	Trst, Reka.	
5 38	potniški	603	Bistrica-Boh. Jesero (le ob nedeljah in praznikih).	
5 55	mešani	613	Maribor, Zagreb.	
6 01	brzi	4038	Kamnik (le ob nedeljah in prazn.).	
6 15	potniški	604	Trst, Reka.	
6 36	mešani	1011	Kočevje, Karlovac, Sušak.	
6 43	potniški	613	Jesenice, Bistrica-Boh. Jesero.	
7 45	mešani	4032	Maribor, Dunaj, Boga.	
7 50	potniški	6032	Kamnik.	
8 13	brzi	922	Vrhnika.	
8 40	potniški	922	Kranj (le ob nedeljah in praznikih).	
8 45	mešani	4	Jesenice, Salzburg, München.	
9 00	potniški	924	Zagreb, Beograd.	
11 40	brzi	605	Jesenice, Bistrica-Boh. Jesero.	
12 15	potniški	617	Maribor, Zagreb, Beograd.	
12 18	mešani	1013	Kočevje, Karlovac, Split.	
12 35	potniški	6084	Vrhnika.	
14 10	potniški	4084	Kamnik.	
14 18	mešani	620	Trst.	
14 40	potniški	621	Celje.	
14 45	mešani	916	Jesenice, Bistrica-Boh. Jesero.	
17 27	brzi	606	Kranj.	
17 40	potniški	623	Maribor, Zagreb, Beograd.	
18 16	mešani	6086	Vrhnika.	
18 30	potniški	4086	Kamnik.	
18 55	brzi	918	Jesenice, Bistrica-Boh. Jesero.	
20 00	potniški	1015	Zagreb, Beograd.	
21 11	brzi	2	Kočevje, Karlovac, Sušak.	
21 22	potniški	629	Jesenice, Salzburg, München.	
22 30	mešani	6088	Zagreb (le ob nedeljah in praznikih razen 5.VI., 28.VI. in 14.VIII. 1927).	
22 45	potniški	625	Vrhnika (le ob nedeljah in prazn.).	
23 15	brzi	619	Maribor, Zagreb, Trst, Pariz.	

Prihodi vlakov v Ljubljano gl. kol.				
Čas	Vrsta	Štev.	iz smeri	
ura min.	vla			
0 08	brzi	603	Trst, Reka.	
0 43	ekspresni	501	Beograd, Bukarešta, Carigrad.	
1 23	brzi	601	Budimpešta.	
3 20	potniški	613	Maribor, Zagreb.	
4 05	ekspresni	605	Carigrad, Bukarešta, Beograd.	
5 14	brzi	602	Budimpešta.	
5 43	mešani	604	Trst, Reka.	
5 55	mešani	6031	Vrhnika.	
6 48	potniški	4031	Kamnik.	
7 04	potniški	615	Rakek.	
7 38	mešani	911	Jesenice.	
7 38	mešani	614	Celje.	
8 08	brzi	4	Sušak, Karlovac, Kočevje.	
8 35	potniški	1	Beograd, Zagreb.	
10 00	potniški	616	München, Salzburg, Jesenice.	
10 18	mešani	923	Beograd, Zagreb, Maribor.	
10 30	potniški	6033	Kranj (le ob nedeljah in praznikih).	
10 44	potniški	617	Vrhnika.	
11 35	brzi	913	Trst.	
12 02	mešani	605	Bistrica-Boh. Jesero, Jesenice.	
13 00	potniški	4083	Kamnik.	
13 48	potniški	620	Zagreb, Maribor.	
14 30	mešani	1014	Split, Karlovac, Kočevje.	
14 40	mešani	915	Bistrica-Boh. Jesero, Jesenice.	
17 17	brzi	6085	Vrhnika.	
17 22	brzi	606	Praga, Dunaj, Zagreb.	
17 34	potniški	4085	Kamnik.	
18 11	potniški	624	Maribor, Zagreb.	
19 24	brzi	609	Pariz, Trst.	
19 38	potniški	925	Kranj.	
19 38	brzi	5	München, Salzburg, Jesenice.	
20 40	mešani	6037	Vrhnika (le ob nedeljah in praznikih).	
20 47	brzi	2	Beograd, Zagreb.	
21 03	potniški	917	Bistrica-Boh. Jesero, Jesenice.	
21 09	mešani	4037	Kamnik (le ob nedeljah in praznikih).	
21 33	potniški	1016	Sušak, Karlovac, Kočevje.	
21 40	mešani	626	Zagreb, Maribor.	
22 05	mešani	625	Trst.	
22 10	mešani	919	Bistrica-Boh. Jesero (le ob nedeljah in praznikih).	

Odhodi vlakov iz Maribora gl. kol.				
Čas	Vrsta	Štev.	v smeri	
ura min.	vla			
2 52	brzi	503	Trst, Reka.	
3 17	mešani	7	Zagreb, Sušak, Split.	
4 00	potniški	D 188	Dunaj.	
5 09	potniški	711	Murska Sobota, Kotoriba.	
5 30	mešani	515	Zagreb, Ljubljana.	
5 38	mešani	1712	Prevalje, Celovec.	
6 25	mešani	614	Dunaj.	
6 48	potniški	2244	St. Ilj.	
9 20	potniški	713	Vel. Kaniza, Murska Sobota.	
9 30	mešani	613	Dunaj.	
9 30	mešani	519	Zagreb, Ljubljana, Trst.	
10 30	mešani	1736	Fala.	
11 40	mešani	715	Ptuj.	
11 45	mešani	622	Dunaj.	
12 15	mešani	1714	Prevalje, Celovec.	
12 30	mešani	2246	St. Ilj.	
13 35	potniški	523	Ljubljana, Rakek.	
14 12	brzi	781	Budimpešta (od 26.VI. do 5.IX. 1927).	
14 25	mešani	505	Trst, Reka.	
14 37	mešani	3	Beograd, Split, Zagreb.	
15 33	mešani	1702	Celovec, Beljak (od 26.VI. do 5.IX. 1927).	
15 40	potniški	D 182	Dunaj, Praga.	
17 10	potniški	717	Murska Sobota, Kotoriba.	
17 20	mešani	1738	Fala.	
18 30	mešani	525	Ljubljana, Zagreb, Beograd.	
18 30	mešani	2248	St. Ilj.	
18 34	potniški	1716	Prevalje, Celovec.	
19 20	mešani	533	Pragersko.	
20 00	potniški	616	Dunaj.	
21 09	mešani	719	Čakovec.	
22 10	mešani	511	Ljubljana, Trst.	

Prihodi vlakov v Maribor gl. kol.				
Čas	Vrsta	Štev.	iz smeri	
ura min.	vla			
2 25	brzi	D 187	Dunaj.	
2 45	potniški	526	Trst, Zagreb, Ljubljana.	
2 54	brzi	8	Split, Sušak, Zagreb.	
3 14	potniški	504	Trst, Reka.	
3 28	mešani	712	Čakovec.	
3 38	mešani	512	Poljane.	
4 43	mešani	1711	Prevalje, Slovenjgradec.	
5 29	potniški	2245	St. Ilj.	
9 37	potniški	615	Dunaj.	
10 20	mešani	514	Ljubljana.	
11 52	mešani	714	Budimpešta, Kotoriba, M. Sobota.	
11 56	mešani	516	Na ek, Ljubljana, Zagreb.	
12 32	mešani	1745	Fala.	
12 32	mešani	1213	Semmering.	
12 49	brzi	1701	Celovec, Prevalje.	
13 53	potniški	D 181	Beograd, Celovec (od 26.VI. do 5.IX. 1927).	
14 20	potniški	716	Praga, Dunaj.	
14 45	brzi	6	Ptuj.	
14 53	mešani	2247	Beograd, Split, Zagreb.	
15 01	brzi	506	St. Ilj.	
15 16	potniški	518	Budimpešta (od 26.VI. do 5.IX. 1927).	
16 33	potniški	518	Trst, Ljubljana, Zagreb.	
18 20	mešani	611	Dunaj.	
18 22	mešani	718	Vel. Kaniza, Kotoriba, Mur. Sobota.	
18 43	mešani	1737	Fala.	
20 00	mešani	2249	St. Ilj.	
21 04	potniški	1715	Celovec, Prevalje.	
21 48	mešani	720	Kotoriba, Murska Sobota.	
21 56	mešani	524	Zagreb, Ljubljana.	
22 21	mešani	613	Dunaj.	

LETNA OKASIONSKA PRODAJA

75:-

168:-

PETOVIA

Ljubljana
Dunajska cesta 1

Ptuj
Slovenski trg

Predno nastopite potovanje
zahtevajte od svoje banke

B. C. I. TRAVELLERS' CHEQUES

Potovalni čeki BANKA COMMERCIALE ITALIANA
v lireh, franc. frankih, angl. funtih in U. S. dolarjih so naj-
enostavnejše in najsigurnejše sredstvo, da se ob vsakem
času in v vsaki deželi lahko razpolaga s svojim denarjem.

Priporočam se Vam, **pohištva**
da si pri nakupu ogledate prvovrstne spalnice, jedilnice, kuhinje in dr. pohi-
štvo. Cene konkurenčne. Točna postrežba. Zahtevajte cenik.

ANDREJ KREGAR tovarniška zaloga
pohištva
ŠT. VID nad Ljubljano (nasproti kolodvoru Vižmarje)

Proste službe

UČENEC

za večjo trgovino z me-
šanim blagom na deželi,
se takoj sprejme. Pogoji:
zdrav ter najmanj 2 raz-
reda srednje šole. Po-
nudbe na upr. pod 5669.

MIZARSKI POMOČNIK

za pohištveno mizarstvo
se sprejme takoj v stalno
zaposlitev. Oglašiti se je
pri Karol Erjavc, mizar-
stvo, Brod 10, p. št. Vid
nad Ljubljano. 5694

Službe iščejo

OSKRBNIK, oženj., brez
otrok, absoluten Vino-
rejske in kmetijske šole,
izvezb. v hmelju in vseh
kmetijskih panogah, z
večletno prakso, trezen,
želi spremeniti službo.
Ponudbe pod »zvest in
marljiv« 5636 na upravo.

Službo natakariče

ali pomočnice v trafikih,
kuhinja ali pri kakih šivilji
išče m. - Cenj. ponudbe
sprejema uprava »Slo-
venca« pod št. 5683.

Zasebni opravki

Zamudite na času, si na-
pravite prevelike stroške,
če pohajate v Ljubljano
po zaseb. opravilih, ka-
tere lahko druga oseba
za Vas opravi. - Pošljite
pismena naročila upravi
»Slovenca« pod značko:
»Drž. uradnik v pokoju«.

Kdo prodaja?

CUNJE
kupi Jugoslo-
vanska tiskarna.

Borovnice
se najbolje plačujejo v
Mariboru, Koroška c. 1.

Maline kupuje Lovro
Sebenik, Ljub-
ljana - Knezova ulica.

GOSTILNO

na prometnem kraju, naj-
raje v mestu, kupim.
Plačam takoj. - Ponudbe
upravi pod št. 300.000.

Kdo kupi?

Večja množina lepega,
prvovrstnega
BUKOVJA

se prodaja na korenu. -
Sprava do železnice samo
3 km. Cena po do-
govoru. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 5668.

Prodajam po nizki ceni
več vagonov suhih bu-
kovih in hrastovih

DRV

(odpadkov od žage) ozir.
zamenjam za vino ali
koruzo. Proda se tudi
več vač. bukovih desk.
Jernej Pogorelec,
p. Struge, Dolenjsko.

Pohištvo

dobro ohranjeno, se po
nizki ceni prodaja. Židov-
ska ulica št. 8/L 5699

Žensko kolo

v dobrem stanju napro-
daj za ugodno ceno 900
Din. - Ogleda se pri F.
KVAS, Ravniharjeva 5.

V najem

TRGOVINO

z mešanim blagom oddam
v najem v lepem trgu
spodnje Stajarske. Pre-
vzeti je trgovsko opravilo,
drugo po dogovoru. Pro-
meta mesečno 40-50.000
dinarjev. - Ponudbe na
upravo lista pod št. 5686.

Stanovanja

STANOVANJE

s 3 sobami, kuhinjo in
pritliklinami oddam s 1.
septembrom. Naslov v
upravi lista pod št. 5656.

Posestva

PRODAM

enonadstr. hišo s korp-
oracijsko pravico v Kam-
niku. Primerna za pen-
zionista ali obrtnika. -
Pojasnila daje Karel Šin-
kovec, Ljubljana, Blei-
weisova cesta 9. 5658

Nasa obrt

»RIMSKE TOPLICE«
SLOVENIJA

radioaktivno termalno ko-
palisče izborna proti rev-
mi, ištu, ženskimi in živ-
čnim boleznim. Penzija v
pred sezoni 60, v glavni
80 Din. - Pojasnila daje
ravnateljstvo. 2959

Pravkar izšel:
**Srbskohrvatski - slovenski
slovar.**

Sestavljen dr. Albin Vilhar. V platno vezan
izvod Din 60.—

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA.

DRVA

bukova in
gabrova

kupi večje količine tt.

S. Mischl-a sin i drug, Zagreb. Podolje 9

Kemična pralnica

In barvanje oblek v najraz-
ličnejših barvah i vrstne de-
la v najkrajšem času pri
najnižjih cenah

ANTON BOČ

Selenburgova ulica 6/I.
Tovarna Vič-Glince

Krušno moko in rženo moko

vedno svežo,
kupite zelo ugodno pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

Priporočam se trgovina z
železnino

A. SUŠNIK, Ljubljana
Zaloška cesta.

POZORI

Dobijo se vsakovrstni
trpežni

ČEVLJI

ročno delo, hitra po-
strežba in po nizki ceni.
Ivan Pirc, čevljarški moj-
ster, Maribor, Aleksan-
drova ulica 24. 5672

VINO TOČ čez ulico

znanege vinograde -
HALBARTH - Maribor,
Trubarjeva ulica.

Prireditve

Prostovoljno
gasilno društvo Barje
priredi v nedeljo 7. avg.
l. veliko vrtno veselico
pri g. Vrbincu na Ilovici.
Spored: Godba, srečolov,
šaljiva pošta, kolo sreče,
slepec išče lonca, prosta
zabava. - K obilni ude-
ležbi vabi ODBOR.

Poizvedbe

PES, volčje pasme, se je
zatekel. - Prosim oddati
ga proti nagradi PUC -
Tržaška cesta 9. 5712

Moški srednjih let s
40.000 D pre-
moženja v gotovini, želi
pristopiti k gospej, katera